

BOKTIPS / KIRJALISTAT

Bokrådets rekommendationer för vuxna / Kirjaraadin suositukset aikuisille

Innehållsförteckning / Sisällysluettelo

Skönlitteratur / Kaunokirjallisuus

Bokrådets favoriter Kirjaraadin suosikit	4–6
Övrig skönlitteratur / Muu kaunokirjallisuus	7–12
Deckare och skräck / Dekkarit ja kauhu	13–14
Noveller / Novellit	15
Poesi / Runous	15
Tecknade serier / Sarjakuvat	16–17
Essäer och essäromaner/ Esseet ja esseeromaanit	18

Selkokirjat

Sverigefinsk litteratur / Ruotsinsuomalainen kirjallisuus	19
	20–21

Facklitteratur / Tietokirjallisuus

Bokrådets favoriter Kirjaraadin suosikit	22–25
Aktuella biografier / Ajankohtaisia elämäkertoja	26
Övrig facklitteratur / Muu tietokirjallisuus	27–30

Käännökset suomesta ruotsiksi

31

www.finlandsinstitutet.se/bibliotek

www.finlandsinstitutet.se/kirjasto

bibliotek@finlandsinstitutet.se

Bokrådet / Kirjaraati 2026

Finlandsinstitutets bokråd består av sverigefinska läsare, bibliotekarier, översättare, litteraturvetare och journalister. Rådet delar med sig av sina läsoplevelser och tipsar om aktuell finskspråkig och sverigefinsk litteratur för i Sverige verksamma bibliotek, skolor, förskolor – och för alla litteraturintresserade.

Boktipslistan publiceras två gånger om året och kan användas som inspiration och stöd vid inköp av ny finländsk och sverigefinsk litteratur.

Suomen instituutin kirjaraatiin kuuluu ruotsinsuomalaisia lukijoita, kirjastonhoitajia, kääntäjiä, kirjallisuustieteilijöitä ja toimittajia. Raati jakaa luku-kokemuksiaan ja suosittelee ajankohtaista suomenkielistä sekä ruotsinsuomalaista kirjallisuutta Ruotsissa toimiville kirjastoille, kouluille, esikouluille – ja kaikille kirjallisuudesta kiinnostuneille.

Kirjaraadin vinkkilista julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Se tarjoaa inspiraatiota ja tukea suomalaisen ja ruotsinsuomalaisen kirjallisuuden hankinnassa.

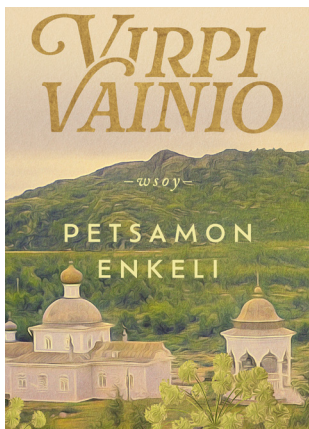
*Översättningar av boklistans texter från finska till svenska: Marjut Hökfelt och bokrådet
Tekstien käännökset suomesta ruotsiksi:
Marjut Hökfelt ja kirjaraati*

Bokrådets medlemmar / Kirjaraadin jäsenet

Från vänster / vasemmalta: Ari Setälä, Henry Saarinen, Mari Forsberg, Pilvi Mattila Sundberg, Outi Oja, Eija Helenius, Liisa Paavilainen, Emil Johansson, Marjut Hökfelt, Eija-Liisa Knuutinen, Kati Eräpuu & Eeva Östberg.

Bokrådetts favoriter / Kirjaraadin suosikit

Virpi Vainio: *Petsamon enkeli* (WSOY, 2026)

Romanen bygger på verkliga händelser och för läsaren till 1939 års Petsamo, då ett spionnätverk i trakten avslöjas alldeles på tröskeln till vinterkriget. Boken binder obehindrat ihop Petsamos ovanliga omgivning, den nationella identiteten, spionagerabaldret och en romans med det säregna området. Romanen inleder en bokserie med Petsamos vardag och skeden mot slutet av 1930-talet som tema. Boken lämpar sig utmärkt även som ljudbok.

Tositapahtumiin nojaava romaani vie lukijansa Petsamoon vuoteen 1939, jolloin seudulla tuli ilmi vakoiluverkosto aivan talvisodan aattona. Kirja punoo yhteen sujuvasti Petsamon poikkeuksellisen maiseman, kansallisen tietoisuuden, vakoilujupakan ja romanssin sekä tuo harvinaisen alueen. Romaani avaa kirjasarjan, jonka aiheena on Petsamon arki ja vaiheet 1930-luvun loppuvuosina. Romaani sopii erittäin hyvin myös kuunneltavaksi äänikirjana.

Outi Oja

Ann-Christin Antell: *Kätketty tähti* (Gummerus, 2026)

Thyra Adel och hennes syster bjuds in för att tillbringa sommaren på mammans släktgods på Kustö. I den förfallna herrgården råkar hon på mammans skandalomsusade ungdomstid och möter vid biskopsborgens ruiner en mörk och stilig man.

Stjärnorna leder dock den matematiskt begåvade äldsta dottern till Uppsala universitet. En storartad feelgoodsaga för vuxna med typiska ingredienser för Antell: underbar romantik, beslutsamma kvinnor, sluga män, vackert språk, intressant historia och miljö samt som ett särskilt tema astronomi. Den enorma researchen skiner igenom, men på ett sätt som gör astronomi intressant även för en oinsatt person. Min absoluta favorit utöver första delen också på grund av att den utspelar sig i mina hemtrakter, såväl i min dopkyrka på Kustö som i min studentstad Uppsala. Jag fick äran att visa upp Uppsala för Antell när hon var på besök och gjorde research för boken.

Thyra Adel kutsutaan siskonsa kanssa kesäksi äidin sukukartanoon Kuusistoon. Rapistuneessa kartanossa hän törmää äitinsä skandaalinkäryiseen nuoruuteen ja piispanlinnan raunioilla synkänkomeaan mieheen. Tähdet kuitenkin johdattavat matemaattisesti lahjakkaan esikoistyttären Upsalan yliopistoon. Itsenäisestikin toimiva jatko-osa Adelin perheen lahjakkaista tyttäristä kertovassa trilogiassa. Upea aikuisten hyvänmielen satu, jossa on Antellille tyypillisen hurmaavan romantiikan, päättäväisten naisten, viekkaiden miesten, kauniin kielen ja mielenkiintoisen historian ja ympäristön lisäksi teemana tähtitiede. Valtava taustatyön määrä huokuu läpi, mutta tavalla joka tekee tähtitieteen mielenkiintoiseksi jopa siitä piittamattomalle ummikolle.

Ehdoton suosikkini myös, koska tässä ollaan kotikonnuillani, niin kastekirkossani Kuusistossa kuin opiskelukaupungissani Upsalassakin. Upsalaa sain kunnian esitellä Antellille hänen siellä vieraillessaan ja tehdessään kirjan taustatyötä.

Mari Forsberg

Olli Jalonen: Puhdas viiruinen elämä (Otava, 2026)

En gestaltning av idéer, tankar och handlingar från Finlands svåra år 1914–1929 ur tolv personers perspektiv. Jalonens morföräldrars hemby är skådeplats för inbördeskriget och dess efterdyningar, språkstrider, förbudstiden och nykterhetsrörelsen, liksom fascismens framväxt. De stridande parternas åsikter framgår tydligt genom citat från två lokala tidningar. Jalonen levandegör personer som ibland får egen röst i dialoger. Ibland känns det som att han har kommit in i deras huvuden. Berättelserna löper parallellt utan titlar, så att läsaren måste försöka identifiera vem det gäller. Särskilt gripande är det unga paret som trots förfärliga erfarenheter på var sin sida i inbördeskriget ändå lyckas bygga ett nytt liv tillsammans.

Elämänmakuinen romaani seuraa aatteita, ajatuksia ja tekoja vuosina 1914–1929 kahdentoista henkilön näkökulmasta. Hämeenlinnan Rinkelinmäellä, kirjailijan isovanhempien kotipaikalla asuvat perheet kokevat kansalaissodan traumat ja jälkiselvittelyt, kielitaistelut, kieltolain ja raittiusliikkeen sekä nousevan fasismin. Vastapuolten näkemykset tapahtumista ilmenevät paikallislehdestä kopioiduista artikkeleista. Jalonen on kielen taituri, joka rakentaa mieleen painuvia tilanteita ja vuorosanoihin toimivaa dialogia. Joskus tuntuu, että hän on jopa päässyt romaani-

Jari & Kati Tervo: Ukko ja onnen aika (Otava, 2026)

Ukko är en liten terrier, som författarparet Jari och Kati Tervo turas om att rasta i Helsingfors och på sommarstugan i Tammerforstrakten. Boken rör sig lättamt framåt alltmedan de kliar hunden och uppmärksamt förundrar sig över världens gång.

Ukko on pikkuinen terrieri, jota kirjailijapariskunta Jari ja Kati Tervo vuoron perään ulkoiluttavat Helsingin Katajanokalla ja mökillä Näsijärven rannalla Tampereen puolessa. Kirja etenee leppoisasti koiraa rapsuttaessa ja maailman menoa valppaasti ihmetellessä.

Ari Setälä

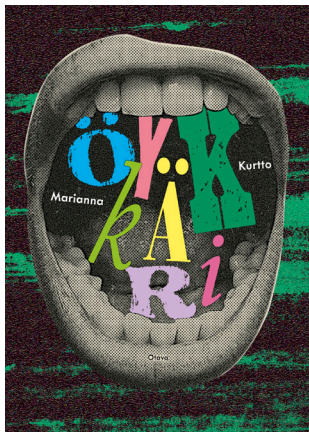

Liisa Louhela: Mies joka kantoi aurinkoa sylissään (Otava, 2026)

En biografisk roman om bondpojken Arndt Pekurinen, som i 1920-talets Finland blev övertygad paci ist och krävde rätten att vägra vapentjänst. Dutillet för huvudpersonen och tidsskildringen nära läsaren. Fattigdom, arbetslöshet, bostadsbrist, fredsrelsens första steg och hur allt detta påverkade Pekurinens liv och familj skildras skickligt ur Pekurinens perspektiv. Krigets vanvett kommer fram på ett bra sätt, men även individens möjlighet att genom civil olydnad genomföra det man tror är rätt. Det här är i all sin kärvhet tröstande läsning i vår tid.

Biofiktioromaani maalaispoika Arndt Pekurisesta, joka 1920-luvun Suomessa vaati oikeutta kieltäytyä aseellisesta palveluksesta. Sinä-muotoinen kerronta tuo päähenkilön ja ajan kuvauksen lähelle lukijaa. Köyhyyttä, työttömyyttä, asuntopulaa, rauhanliikkeen ensiaskeleita ja kaiken tämän vaikutusta kuvataan taitavasti Pekurisen perspektiivistä. Sodan mielettömyys tulee esiin, mutta myös yksilön mahdollisuus toteuttaa sitä, minkä uskoo olevan oikein. Kaikessa karuudessaankin lohdullista luettavaa nykyaikana.

Kati Eräpuu

Marianna Kurtto: Öykkäri (Otava, 2026)

Monolog av en anonym konstnär som berättar om sitt liv i så långa meningar att läsaren får vara på sin vakt för att inte tappa tråden. Mannens konstart eller varför han är berömd avslöjas inte och han återkommer ständigt till samma saker. Jag ser inte berättaren som en översittare, utan som en sarkastisk iakttagare. Navelskåderiet är för det mesta öldimmigt. Vissa av den kvinnliga författarens ordval får en att tvivla på jagberättarens trovärdighet. Men boken skiljer sig från det sedvanliga, så jag bestämde mig för att njuta av den.

Monologin kertoja on nimetön taiteilija, joka kertoo suvustaan ja elämästään niin pitkällä virkkeillä, että lukijan on oltava tarkkana jottei punainen lanka katkea ja mielenkiinto katoa. Ei paljastu miehen taiteen laji eikä miksi hän on kuuluisa, ja samoihin asioihin palataan uudestaan. En pidä kertojaa öykkärinä vaan sarkastisena tarkkailijana. Toki oma napa on kaljahuruissa lähinnä. Jotkut naiskirjailijan sananvalinnat laittoivat epäilemään kertojainan uskottavuutta. Kirja on kuitenkin tavanomaisesta poikkeava, joten päätin nauttia sen lukemisesta.

Eija Helenius

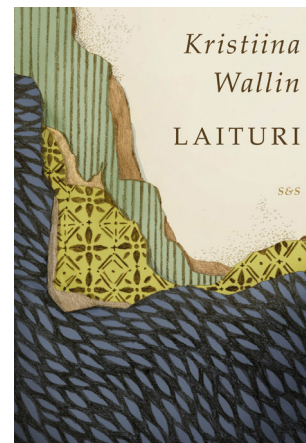

Ulla Onerva: Karamellikatastrofi (Tammi, 2026)

Den här queerromanen är andra delen i Onervas feelgoodtrilogi. Melli och vännerna i Nyckfulla romantikers cirkel förbereder sig för studentexamen. Melli har en hemlig vän på nätet, som hon känner sig dragen till. Samtidigt är hon övrigad över Bea, som går med i deras cirkel. En härlig och medryckande berättelse.

Sateenkaariromaani on Onervan viihdetrilogian toinen osa. Melli ja ystävät Oikukkaiden romantikkojen piirissä valmistautuvat ylioppilaskirjoituksiin. Mellillä on salainen nettiystävä, Vita, johon hän tuntee vetoa. Samalla hänen päänsä sekoittaa myös Bea, joka liittyy heidän piiriinsä. Ihana ja mukaansatempaava tarina.

Marjut Hökfelt

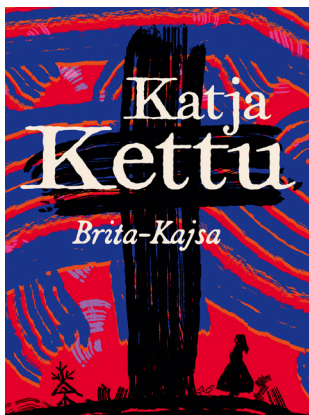
Kristiina Wallin: Laituri (Kustantamo S&S, 2026)

Gripande och tankeväckande roman om att åldras, betydelsen av kreativt arbete och att ge upp något. Hanna och Einar har bott i sitt hus vid havet i årtionden, men i takt med åldern blir det för tungt. Det är dags för Hannas sista konstutställning och den sista hösten i huset. Boken charmar med sitt vackra språk och sin kvardröjande stämning, där livets olika skeden är närvarande på ett intensivt sätt.

Koskettava ja ajatuksia herättävä romaani vanheneemisesta, luovan työn merkityksestä ja luopumisesta. Hanna ja Einar ovat asuneet vuosikymmeniä meren rannalla sijaitsevassa talossaan, mutta iän myötä talon pitäminen käy pariskunnalle liian raskaaksi. On Hannan viimeisen taidenäyttelyn ja viimeisen talossa vietetyn syksyn aika. Kirja hurmaa kauniilla kielellään ja viipyilevällä tunnelmallaan, jossa elämän eri vaiheet ovat tiiviisti läsnä.

Eeva Östberg

Övrig skönlitteratur / Muu kaunokirjallisuus

Katja Kettu: Brita-Kajsa (Otava, 2026)

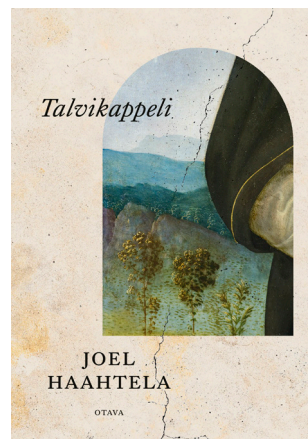
Lars Levi Laestadius hustru Brita-Kajsas starka och passionerade historia. Livet som hustru till prästen, botanikern och författaren var inte särskilt lätt, men Brita-Kajsa kunde hålla på sin rätt. Som när hon gravid i sjätte månaden skidar till Karesuando för att få honom att ingå äktenskap. Helbrägdagöraren, örtkännaren och 15-barnsmamman fungerade som makens assistent i hans forskningsarbete och skrivande. På sin dödsbädd avkräver Laestadius Brita-Kajsa ett löfte om att berätta hans historia för världen. Språket är välbekant och mustigt. Boken är skriven på lappländsk dialekt med inslag av samiska uttryck.

Lars Leevi Laestadiusens vaimon Brita-Kajsan väkevä ja intohimoinen tarina. Elämä papin, kasvitieteilijän ja kirjailijan vaimona ei ollut kovin helppoa, mutta Brita-Kajsa osasi kyllä pitää puoliensa. Kuten kun hän kuudennella kuulla raskaana hiihtää Karesuandoon, vaatimaan miestä vihille. Parantaja, yrttien tuntija ja 15 lapsen äiti toimi miehensä apulaisena tämän tutkimuksissa ja kirjoituksissa. Kuolinvuoteellaan Laestadius vannottaa Brita-Kajsan kertomaan maailmalle hänen tarinansa. Kieli on tuttua, mehevää Kettua. Kirja on kirjoitettu Lapin murteella ja siinä on myös saamelaisia ilmaisuja.

Marjut Hökfelt

Joel Haahtela: Talvikappeli (Otava, 2026)

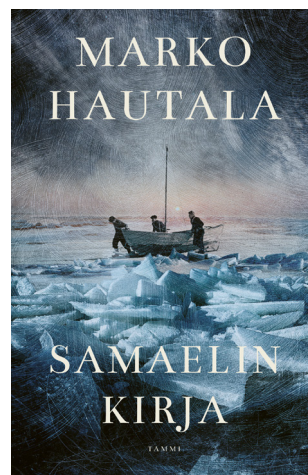
Tunn bok om en freskomålare som vigt sitt liv åt Gud är skriven i korta fragmentariska kapitel. Målarens uppgift i det lilla kapellet är att måla fresker av Jesu sista dagar och den yttersta domen. För varje bild

blir det tydligare för mästaren varför hertigen och hertiginnan som beställt freskerna vill betona ånger. Samtidigt går han igenom sitt eget liv och försonas med sina synder.

Tarina työlleen ja Jumalalle omistautuneesta taiteilijasta etenee katkelmallisina lukuina. Freskomaalarin tehtävänä on maalata pienen kappelin seinille kuvat Jeesusken viimeisistä päiväistä sekä viimeisestä tuomiosta. Kuva kuvalta mestarille selviää, miksi freskot tilannut ruhtinaspari haluaa korostaa katumusta, samalla kun hän omia vaiheitaan muistelllessaan kohtaa oman taakkansa.

Liisa Paavilainen

Marko Hautala: Samaelin kirja (Tammi, 2025)

En märklig pojke, hans far, en arg sälfångare och en stadsprofessor beger sig ut på valfångst på förrädaris. Det ligger mycket outtalat i luften, och läsaren är genom hela den här psykologiska thrillern på helspänn inför vilka som slutligen ska återvända. Hautala är en mästare på skräck, och en mystisk stämning är ständigt närvarande.

Outo poika, hänen isänsä, vihainen hylkeenpyytjä ja kaupunkilaisprofessori lähtevät hylkeenpyyntimatkalle petollisille jälle. Ilmassa on paljon, mitä ei sanota, ja tässä psykologisessa trillerissä lukija jännittää koko kirjan ajan, ketkä matkalta lopulta palaavat. Hautala on kauhun mestari, ja mystinen tunnelma on koko ajan läsnä.

Pilvi Mattila Sundberg

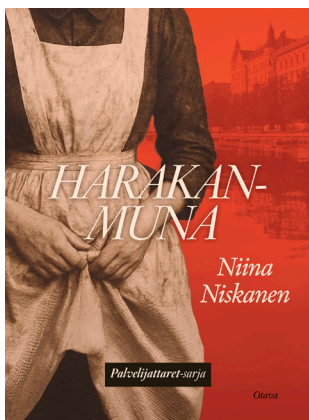

Enni Mustonen: Pappilan piika (Otava, 2026)

Serien med berättelser från Kytösavu går vidare. I andra delen är huvudpersonen den föräldralösa Hanna, som lyckligtvis hamnar som piga i prästgården. Enni Mustonen i sitt esse.

Mustosen Kytösavun tarinoita -sarja jatkuu. Romaanisarjan toisessa osassa päähenkilönä on orpo Hanna, joka päätyy onnekseen pappilan piiksi. Taattua Enni Mustosta.

Eija Helenius

Niina Niskanen: Harakanmuna (Otava, 2026)

Första delen i den nya historiska "Tjänarinnorna"-serien, där ett 16- och 12-årigt syskonpar anländer till 1910-talets Helsingfors för att arbeta. En enastående, fängslande och annorlunda berättelse som är utomordentligt skriven, med fina skildringar av Helsingfors och de ovanliga huvudpersonerna under en tidsperiod som hittills endast har skildrats oerhört traditionellt. Frågan är dock om verkliga personer hade kunnat bete sig så uppseendeväckande på den här tiden, men dramatiken passar för just den här romanen.

Uuden historiallisen Palvelijattaret-sarjan ensimmäinen osa, jossa 16- ja 12-vuotiaat sisarukset saapuvat 1910-luvun Helsinkiin töihin. Laadukas ja vetävä, upeasti kirjoitettu erilainen tarina, jossa hienosti kuvattu Helsinki ja erikoiset päähenkilöt aikakaudella, jota tätä ennen on kuvattu hyvin perinteisesti. Kysymys kuitenkin herää olisivatkohan oikeat henkilöt voineet tuohon aikaan käyttäytyä noin räikeästi, mutta draama sopii juuri tähän romaaniin.

Mari Forsberg

Kristiina Saha: Kriitikko (Otava, 2026)

En satirisk roman som dyker in i vår tids sociala-medier-virvlar. Vi får följa en kritiker som försöker uppnå en "naturlig kroppsuppfattning", är rädd för döden och sprutar ur sig ständigt nya knep för att rädda bokbranschen. Till slut hamnar kritikern rentav på OnlyFans.

Satiirinen romaani sukeltaa keskelle nykyajan sosiaalisen median pyörteitä, kun siinä seurataan kriitikkoa, joka tavoittelee "luontevaa kehosuhdetta", pelkää kuolemaa ja pulppuaa yhä uusia keinoja kirjallisuusalan pelastamiseksi. Lopulta kritiikko ajautuu jopa OnlyFansiin.

Outi Oja

Hanna-Riikka Kuisma: Maaperä (Like, 2026)

Förortsvardagen rubbas när den karismatiska Nana, som producerar drogimmiga livesändningar, flyttar in i området. Under den lugna ytan jäser det även av andra hemligheter. Kuisma övertygar med sitt starka berättande och sin härliga personkavalkad.

Lähiön arki järkkyy, kun alueelle muuttaa päihdehuuruisia livelähetyksiä tehtaileva valovoimainen Nana. Rauhallisen pinnan alla muhii myös toisenlaisia salaisuuksia. Kuisma vakuuttaa vahvalla kerronnallaan ja herkullisella henkilökavalkadillaan.

Eeva Östberg

Pekka Jaatinen: Asekätkijä (Johnny Kniga, 2026)

Jaatinen, som är känd för sina krigsromaner, skildrar i den här träffande berättelsen hur kriget formar individen och hur mödosam våldscirkeln är att bryta. I det efterkrigstida Finland ryggade en del av befolkningen tillbaka för sovjetockupationen, medan

en del traktade efter den, men båda lägren gömde vapen. Huvudpersonen i romanen är Pentti Perätalo, medlem i skyddskårens pojkavdelning, som växer upp till en ung man mitt under krigsåren, vilket lämnar ett varaktigt spår hos honom.

Sotaromaaneistaan tutun Jaatisen osuva kertomus kuvaa sitä, kuinka sota muovaa yksilöä ja miten työstä väkivallan kehää on saada poikki. Sodan jälkeisessä Suomessa osa väestöstä kavahti Neuvostoliiton miehitystä ja osa kaipasi sitä, mutta kummatkin leirit piilottelivat aseita. Romaanin päähenkilö on suojeluskunnan poikaosaston jäsen Pentti Perätalo, joka kasvaa nuoreksi mieheksi keskellä sotavuosia, ja se painaa häneen lähtemättömän leiman.

Outi Oja

Atso Haapanen: Katkera kaukopartio (Karisto, 2026)

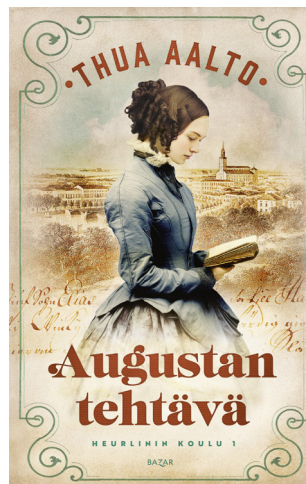
Den här krigsromanen, som utspelar sig under fortsättningskriget och bygger på verkliga händelser, är gedigen text ur författaren Atso Haapanens penna. Fyra män ute på fjärrpatrull hamnar bakom fronten med bristfällig utrustning.

Tämä jatkosotaan sijoittuva ja tositapahtumiin perustuva sotaromaani on taattua tekstiä kirjailija Atso Haapasen kynästä. Neljä tiedusteluretkellä olevaa kaukopartiomiestä joutuu vihollisen selustaan vajavaisin varustein.

Eija-Liisa Knuutinen

Thua Aalto: Augustan tehtävä (Bazar, 2026)

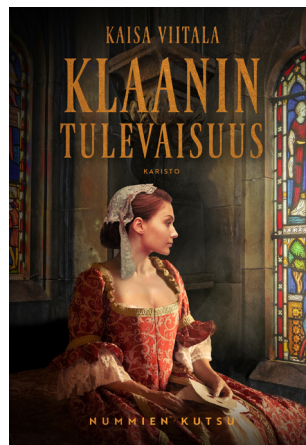
Första delen i en verklighetsbaserad ny historisk romanserie om en högreståndsflicka i 1850-talets

Åbo som promenerar, går på bal, skriver brev (i synnerhet till den mystiske R) och funderar över meningen med livet och kvinnans ställning. Trevlig slow reading som passar bra som kvällslektyr eller att lyssna på under jobbresorna för alla som tycker om historiska berättelser.

Tositapahtumiin perustuvan uuden historiallisen romaanisarjan aloitusosa, jossa säätyläistyttö 1850-luvun Turussa promeneeraa, käy tanssiaisissa, kirjoittaa kirjeitä (etenkin mystiselle R:lle) ja pohtii elämän tarkoitusta ja naisen asemaa. Mukava slow reading -kertomus, joka sopii iltalukemiseksi tai työmatkoille kuunneltavaksi historiallisista tarinoista pitävälle.

Mari Forsberg

Kaisa Viitala: Klaanin tulevaisuus (Karisto, 2026)

De välbekanta karaktärernas liv går vidare i 1700-talets skotska högländer i tredje delen av "Hedarna kallar"-serien. Den rådiga, rörelsehindrade hjältinnans spännande och romantiska levnadshistoria inramas av levande tecknade karaktärer, lokala seder och föreställningar samt klanens invecklade familjeförhållanden.

Aiemmissa sarjan osissa tutuiksi tulleet hahmot jatkavat elämäänsä 1700-luvun Skotlannin Ylämail-la Nummien kutsu -sarjan kolmannessa osassa. Elävästi piirretyt henkilöahmot, paikallisten tapojen ja uskomusten sekä tämän klaanin mutkikkaiden perhesuhteiden kuvaus kehystävät neuvokkaan liikuntavammaisen sankarittaren jännittävää ja romanttista elämäntarinaa.

Kati Eräpuu

Ulla Rask: Seitsemän tornin varjoissa (WSOY, 2026)

En historisk roman av högsta kvalitet, där vi får fortsätta följa Blanka Berger von Wijk – bekant från första delen av "Kallt hav"-serien – genom resonemangsäktenskap och att ta kontrollen över sitt eget liv och kärleken. Berättelsen är underhållande och trovärdig, även med alla otroliga förvecklingar, karaktärerna är komplexa och omgivningen levande skildrad. Fungerar fint som självständigt verk.

Huippuluokan historiallinen romaani Kylmä meri -sarjan ensimmäisestä osasta tutun Blanka Berger von Wijk elämän seuraaminen järkiavioliiton, oman elämän haltuunoton ja rakkauden välillä jatkuu. Tarina on viihdyttävä ja uskottava myös kaikkine uskomattomine käännteineen, henkilöahmot monisyisiä ja ympäristö elävästi kuvattu. Toimii hienosti myös itsenäisenä teoksena.

Mari Forsberg

Leena Paasio: Lännessä loistaa majakka (WSOY, 2026)

En havsdoftande relationsroman som för läsaren till Östersjön, till Enskärs och Utös små fyröar, med såväl förbindelsebåt som segelbåt. Paasio skildrar nutidens skärgård och skärgårdsborna lika fint som Anni Blomqvist en gång i tiden skildrade Stormskär och dess människor. Andra delen i "Hemmahamn"-serien fungerar även fint som självständigt verk.

Mereltä tuoksuva raikas ihmissuhderomaani, joka vie Itämerelle, Isokarin ja Utön pienille majakkasaarille niin yhteysaluksilla kuin purjeveneilläkin. Paasio kuvaa tämän päivän saaristoa ja sen asukkai-ta yhtä hyvin kuin Anni Blomqvist aikoinaan Myrskyluotoa

ja sen ihmisiä. Kotisatama-sarjan toinen osa, joka toimii hienosti myös itsenäisenä teoksena.

Mari Forsberg

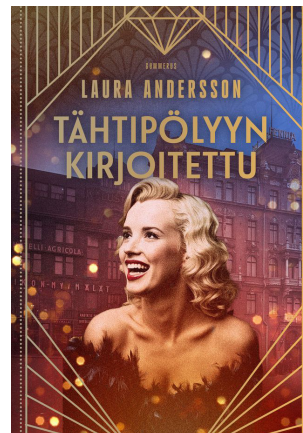
Michaela von Kügelgen: Villa Hildan kesä (Kustantamo S&S, 2025)

käännös/övers. Hanni Salovaara

I den här feelgoodromanen, som utspelar sig på den på den fiktiva ön Halsterö i Stockholms skärgård, får vi följa journalisten Thomas och den före detta kändiskocken Louise, som blir värvade till att rusta upp det förfallna pensionatet Villa Hilda. Båda är kring 40 och i behov av en färsk nystart i livet, men att renovera en sommaridyll visar sig vara besvärligare än de trott trots den charmiga omgivningen.

Tukholman saaristoon, kuvitteelliselle Halsterön saarelle asettuva feel good -romaani seuraa toimittaja Thomasia ja entistä julkiskokki Louisea, jotka värvätään kohentamaan rapistunutta Villa Hilda -majataloa. Kumpikin on nelikymppinen ja kaipaa tuoretta alkua elämäänsä, mutta kesäidyllin korjaaminen paljastuu odotettua hankalammaksi urakaksi viehättävästä ympäristöstä huolimatta.

Outi Oja

Laura Andersson: Tähtipölyyn kirjoitettu (Gummerus, 2026)

Andra boken om spritsmugglarens dotter Doris, som fick ett enormt genombrott med sin första filmroll. Boken utspelar sig i 1930-talets Helsingfors. Doris får en andra filmroll, men allt går inte helt som förväntat, samtidigt som hon fortsätter sitt dubbelliv som dansare på stadens skuggsida tillsammans med sina väninnor. Men hur länge lyckas hon upprätthålla sina båda liv?

Toinen kirja viinatrokarin tyttärestä Doriksesta, joka on tehnyt valtavan läpimurron ensimmäisellä elokuvaroolillaan. Tapahtumat sijoittuvat 1930-luvun Helsinkiin. Doris pääsee tekemään uutta elokuvaa, mikä ei suju aivan odotetusti, ja jatkaa samalla kaksoi-selämäänsä tanssijana ystäviensä kanssa kaupungin varjopuolella. Mutta kuinka kauan on mahdollista ylläpitää molempia elämiä?

Marjut Hökfelt

Leena Krohn: Näköisyys (Teos, 2026)

Horkka, en halvbegåvad bildkonstnär, får flera porträttuppdrag av en framgångsrik kollega. Mötena mellan de personer som en efter en anländer till ateljén formar en ironisk bild av samtiden som väcker känslor och leder till märkliga vägar i konstnärens arbete. I Krohns fascinerande fantasivärld är insekter och träd minst lika viktiga som mänsklighetens prestationer.

Puolietevä kuvataiteilija Horkka saa menestyneen kollegansa toimeksiannosta joukon muotokuva-tilauksia. Yksitellen studiolle saapuvien ihmisten kohtaamisista välittyvä ironinen kuva nykyajan ilmiöistä, joiden herättämät tunteet johtavat luomistyön oudoille poluille. Krohnin kiehtovassa fantasia-maailmassa hyönteiset ja puut ovat vähintään yhtä tärkeitä kuin ihmiskunnan saavutukset.

Liisa Paavilainen

Daniil Kozlov: Ryssä (Sammakko, 2025)

En finskrysk pojkes och en ung mans vända över sin identitet. Funderingar över minoritetsstress, finskhet, att tillhöra en minoritet. Kozlov skriver skarpt och känslövädjande. Rekommenderas sverigefinnar som söker igenkänning och vill känna att de inte är helt ensamma i världen med sin identitetsproblematik.

Suomenvenäläisen pojan ja nuoren miehen kipuulua identiteetin kanssa. Pohdintaa vähemmistöstressistä, suomalaisuudesta. Kozlov kirjoittaa terävästi ja tunteisiin vetoavasti. Suosittelen ruotsinsuomalaisille, jotka haluavat samaistumispintaa ja tuntea, etteivät ole identiteetti-problematiikkansa kanssa yksin maailmassa.

Pilvi Mattila Sundberg

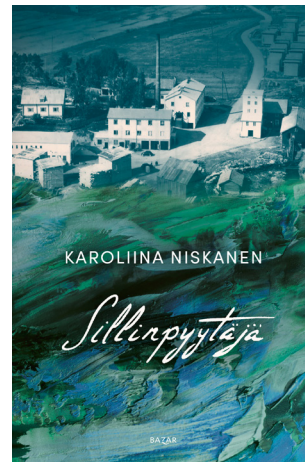
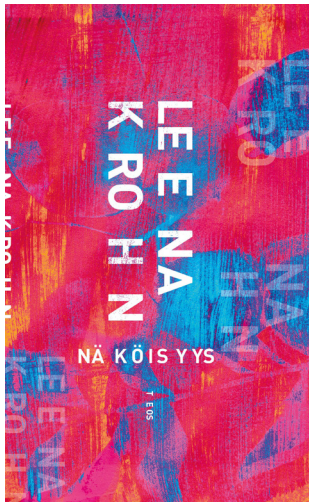
Karoliina Niskanen: Sillinpyytjä (Bazar, 2026) En fin och vemodig roman om fäder, döttrar och havets lockelse. Freja växer upp hos sin mamma som är från Kajanaland. Mamman förbjuder henne i syn-nerhet att bege sig till Röölä i Rimito, där man lever av sillfiske, men dit söker sig Freja gång på gång för att leta efter sin far. Boken skildrar på ett skickligt sätt livet på en liten skärgårdsort, människornas invecklade relationer och längtan till havet som går i arv från generation till generation.

Kaunis ja surumielinen romaani isistä, tyttäristä ja meren kutsusta. Freja kasvaa Kainuusta kotoisin olevan äitinsä kanssa. Sillinpyynnistä elävään Rymättylän Röölään äiti erityisesti kieltää menemästä, mutta sinne Freja kerta toisensa jälkeen hakeutuu etsimään isäänsä. Sillinpyytjä kuvaa taitavasti pienen saaristolaispaikkakunnan elämää, ihmisten monimutkaisia suhteita ja sukupolvelta toiseen pe-riytyvää meren kaipuuta.

Eeva Östberg

Iida Aukio: Muovaurinko (Kosmos, 2026)

Hurdant är livet i Sápmi ur en ung persons synvinkel? Kaisla återvänder från studieorten till sin barndomstrakt för att försöka reda ut frågor kring såväl familjen som sin egen identitet. Romanen lyfter på

ett intressant sätt fram ursprungsfolkets röst i den digitala tidsåldern.

Millaista on elämä Saamenmaalla nuoren aikuisen perspektiivistä? Kaisla palaa opiskelupaikkakunnaltaan lapsuudenympäristöönsä ja yrittää saada selvyttä niin perheeseensä liittyviin kysymyksiin kuin omaan identiteettiinsäkin. Romaani nostaa kiinnostavalla tavalla alkuperäiskansan ääntä digiajassa.

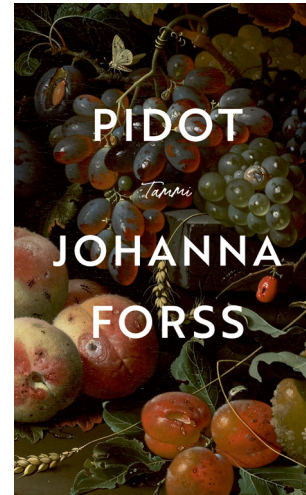
Eeva Östberg

Mariia Niskavaara: Ester, Teurastaja (Kosmos, 2025)

"Finnish Weird" när den är som bäst. Ester är dotter till en charkuterist, och hennes liv kretsar kring kött. Hon börjar arbeta på slakteriet, och att arbeta med kött behärskar hon sannerligen. Ester söker sig även en perfekt man som ska bli far åt hennes kommande barn. Men det blir inget barn, hur de än försöker. Esters berättelse är en utvecklingsroman där allt skildras genom köttet ända till absurdhet, men utan att förklara eller förespråka. Man konstaterar helt enkelt att människan är ett djur bland alla andra.

"Finnish weird" parhaimmillaan. Ester on lihakaupiaan tytär, jonka maailma koostuu lihasta. Hän menee teurastamoon töihin, ja lihatyön hän todella taitaa. Ester etsii myös itselleen täydellisen miehen tulevan lapsensa isäksi. Lasta ei vain kuulu, vaikka he kuinka yrittävät. Esterin tarina on kasvutarina, jossa kaikki kuvaillaan lihan kautta absurdiuteen asti, mutta kuitenkin selittämättä tai puoltamatta. Kirjassa yksinkertaisesti todetaan, että ihminen on eläin siinä missä muutkin.

Marjut Hökfelt

Johanna Forss: Pidot (Tammi, 2026)

Vad gör Maria på sin gamla barndomsbästis fest, där alla andra är B-kändisar, bekanta från internet och beroende av varandras konton på sociala medier? En kärnfull och skarpögd roman om hur allt i livet utgörs av content.

Mitä Maria tekee vanhan lapsuudenaikaisen bestiksensä juhliassa, joissa kaikki muut ovat internetistä tuttuja, toistensa sometileistä riippuvaisia B-julkiksia? Tiivis ja tarkkanäköinen romaani siitä, kuinka elämässä kaikki on kontenttia.

Pilvi Mattila Sundberg

Deckare och skräck / Dekkarit ja kauhu

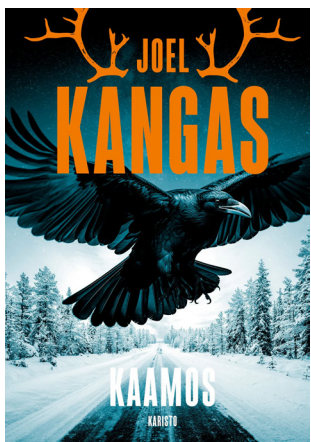

Noora Mustajoki & Bosse Hellsten: Turisti (Gummerus, 2026)

I första delen av Arktis-serien, som utspelar sig i norra Finland, hopar sig problemen för en ihärdig mångsysslare i turistbranschen i Levi. En före detta brottsutredare blir indragen i en mordutredning, där utöver inhemska skurkar även albanska och ryska skurkar figurerar. Persongalleriet består dessutom av en före detta skönhetsdrottning samt en änglalik och sympatisk bibliotekarie. Berättelsen är fartfylld och fängslande med alla sina sanslösa vändningar.

Pohjois-Suomeen sijoittuvan Arktis-sarjan ensimmäisessä osassa Levillä toimivan matkailualan monirittäjän vaikeudet kasaantuvat. Muuan entinen rikosetsivä joutuu mukaan murhatutkimukseen, jossa pyörii kotimaisten lisäksi albanialaisia ja venäläisiä roistoja. Henkilökaartiin kuuluu myös entinen missi sekä enkelimäisen sympaattinen kirjastonhoitaja. Vauhdikas tarina hurjine käännteineen vie mennessään.

Kati Eräpuu

Joel Kangas: Kaamos (Otava, 2025)

En fängslande nyutkommen deckare som inleder en ny serie! I Helsingfors hittas en ung kvinna mördad. Fallet hamnar hos Mikkal Moilanen, en polis som härstammar från Enare. Utredningen tvingar Mikkal att återvända norrut och att möta svåra händelser i sitt eget förflutna.

Vetävä uutuusdekkari aloittaa uuden sarjan! Helsingistä löytyy murhattuna nuori nainen ja tapausta päätytty selvittämään Mikkal Moilanen, Inarista

Tiina Raevaara: Kaupunki jonka keskellä on metsä (Like, 2026)

Spännande thriller som inleder en ny serie. Päivi hittar en klippbok bland kvarlåtenskapen efter sin mamma. Den för henne tillbaka till hemorten Tuonijoki, där hennes barndomsvän försvann spårlöst för flera år sedan. Vad hände egentligen? Och stämmer ryktena om skogen och dess mörka hemligheter?

Jännittävä trilleri, joka aloittaa uuden sarjan. Päivi löytää äitinsä jäämistöstä leikekirjan, joka vie hänet takaisin kotikaupunkiinsa Tuonijoelle, jossa hänen lapsuudenystävänsä katosi jäljettömiin monta vuotta sitten. Mitä hänelle tapahtui? Ja pitävätkö huhut metsästä ja sen synkistä salaisuuksista paikkaansa?

Marjut Hökfelt

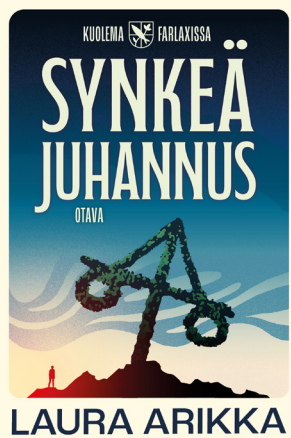

Kari Häkämies: Tappajapari (Teos, 2026)

Ett pensionerat par har ihjäl sina offer med ett armborst. Motiven avslöjas inte, utan läsaren hålls på halster och får följa polisens agerande medan de utreder mordet. En välskrivna bok.

Kirjassa tutustutaan eläkeläispariskuntaan, joka listii jalkajousella uhrejaan. Motiiveja ei paljasteta, vaan lukija saa jännittää ja seurata poliisin toimia murhien ratkaisemisessa. Hyvin kirjoitettu kirja.

Eija Helenius

Laura Arikka: Synkeä juhannus (Otava, 2026)

Livet på en skärgårdsort rubbas i sina grundvalar när ett ungt syskonpar hittas döda i en park. Vad har hänt dem? Mitt i midsommarbestyren hamnar utredningen hos lokalpolisen Toomas, som har före detta prästen Sofie till stöd. Deckaren inleder ”Döden i Farlax”-serien.

Saaristolaispaikkakunnan elämä järkkyy, kun nuoret sisarukset löytyvät puistosta kuolleina. Mitä heille on tapahtunut? Juhannusviikonlopun tohinassa tapausta päätyvät selvittämään paikallispoliisi Toomas ja tämän tukena entinen pappi Sofie. Dekkari aloittaa uuden *Kuolema Farlaxissa* -sarjan.

Eeva Östberg

Eeva Louko: Viimeinen jälki (Otava, 2025)

Femte boken om journalisten Ronja Vaara. En liten flicka försvinner under en tältutflykt. Fallet påminner om en liknande kidnappning på samma plats på 1990-talet. Poliserna Anton och Oona utreder fallet. Ronja får oväntat reda på något om sina vänner Milla och Ansku.

Viides kirja toimittaja Ronja Vaarasta. Pieni tyttö katoaa telttaretkeltä. Tapaus muistuttaa samankaltaista sieppausta samassa paikassa 1990-luvulla. Poliisit Anton ja Oona tutkivat tapausta. Ronja saa yllättävää tietoa ystävistään Millasta ja Anskusta.

Marjut Hökfelt

Helena Steen: Aviomiehen salaisuus (Docendo, 2026)

Ilona Berg har nyligen gift sig och reser till London för att träffa makens släktingar. Resan går inte helt enligt planerna, utan utmynnar i att hon börjar reda ut både nya och något äldre brott. Den här cozy crime-deckaren inleder en ny serie, där vi får bekanta oss med 1920-talets England. Författaren är från Finland men bor i England.

Ilona Berg on vastikään mennyt naimisiin ja matkustaa Lontooseen miehen sukulaisia tapaamaan. Matka ei mene suunnitelmien mukaan, vaan hän päätyy selvittämään uusia ja vähän vanhempiakin rikoksia. Kevyt cozy crime -dekkari aloittaa uuden sarjan, joka tutustuttaa viehättävällä tavalla 1920-luvun Englannin miljöisiin. Kirjailija on kotoisin Suomesta ja asuu Englannissa.

Eeva Östberg

Pauli Jokinen: Punainen leski (Gummerus, 2025)

En fartfylld historisk deckare som utspelar sig i 1930-talets Helsingfors, som är fullt av spioner från olika länder. I romanen hinner vi såväl besöka en filminspelning som bekanta oss med den internationella underrättelseverksamhetens värld. Boken inleder en ny deckarserie.

Vauhdikas historiallinen dekkari sijoittuu 1930-luvun Helsinkiin, joka vilisee eri maiden vakoojia. Romaanissa ehditään käväistä niin elokuvan kuvauksissa kuin tutustumaan kansainvälisen tiedustelutoiminnan maailmaan. Kirja aloittaa uuden Harha-dekkarisarjan.

Eeva Östberg

Noveller / Novellit

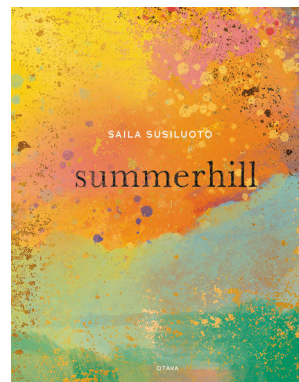
Harry Salmenniemi:

Tulikristalli ja muita novelleja (Siltala, 2026)

Salmenniemis noveller är som bäst insiktsfulla glimtar ur människors liv och världsläget. Humorn har också kommit med i några av novellerna. Samlingen avslutar en serie på fem novellsamlingar.

Salmenniemen novellit ovat parhaimmillaan oivaltavia väläyksiä ihmisten elämästä ja maailman tilasta. Huumoriakin on muutamaan novelliin saatu mukaan. Kokoelma päättää viiden novellikokoelman sarjan.

Eeva Östberg

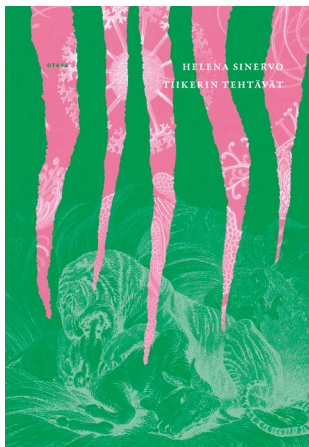
Saira Susiluoto: Summerhill (Otava, 2026)

Barndomens och ungdomens frihet kolliderar med stadens bojour, men sommarens närvaro återför den ständigt. Människa och natur, sinnlighet och samhälle, ögonblicket som utgör nuet och all övrig tid. Rekommenderas som het sommarläsning.

Lapsuuden ja nuoruuden vapaus törmää kaupungin kahleisiin, mutta kesän läsnäolo tuo sen aina takaisin. Ihminen ja luonto, aistillisuus ja yhteiskunta, hetki, joka on nyt ja kaikki muu aika. Suosittelen kuuman kesän lukemiseksi.

Pilvi Mattila Sundberg

Poesi / Runous

Helena Sinervo: Tiikerin tehtävät (Otava, 2026)

I den prisbelönta poetens senaste diktsamling är en tiger ute på äventyr som lämnar sina kloavtryck på många ställen. Om det är fråga om en konkret tiger, eller människans inre vilddjuriska känslor och svåra minnen, det beror på tolkningen och dikten.

Palkitun runoilijan uusimmassa kokoelmassa seikkailee tiikeri, joka jättää kynsiensä jäljet moneen paikkaan. Onko kyse konkreettisesta tiikeristä vai ihmisen sisällä olevista villieläimellisistä tunteista tai kipeistä muistoista, se riippuu tulkinnasta ja runosta.

Outi Oja

Markku Paasonen: Rikospaikka / Ilmestyskirja (Teos, 2026)

Diktverket, som bjuder på ett sällsamt språkmyller, samlar i samma pärm två olika prosadiktverk. Brottsplatsen utgörs av 34 korta passager. I dem beskriver en röst – som förblir anonym – en plats där ett brott möjligen har hänt. Uppenbarelseboken, som skrivits i samma stil som Bibelns verser, inger en domedagsstämning och gömmer rikligt med lånat material.

Erikoista kielivyörytystä tarjoava runoteos kokoaa yksiin kansiin kaksi erillistä proosarunoelmaa. Rikospaikka koostuu 34 lyhyestä osastosta. Niissä tuntemattomaksi jäävä ääni kuvaa paikkaa, jossa jokin rikos on kenties tapahtunut. Raamatun jakeiden tapaan kirjoitettu Ilmestyskirja luo maailmanlopun tunnelmia ja kätkee sisäänsä runsaasti lainattua materiaalia.

Outi Oja

Tecknade serier / Sarjakuvat

Mika Lietzén: Hitaan juoksijan kirja (Suuri kurpitsa, 2025)

Hitaan juoksijan kirja ("Den långsamma löparens bok") är en dagbok över några löprundor i Åbo. Läsaren får följa löparens tankar under rundorna och varje runda blir till en sorts miniesä. Det kan låta tråkigt men är förvånansvärt intressant att läsa.

"Hitaan juoksijan kirja" on päiväkirja muutamasta lenkistä Turussa. Lukija saa seurata juoksijan ajatuksia lenkkien aikana, ja jokainen lenkki muotoutuu eräänlaiseksi miniesseksi. Saattaa kuulostaa tylsältä, mutta on yllättävän mielenkiintoista luettavaa.

Emil Johansson

Johanna Vehkoo & Emmi Nieminen: Syntymän ja kuoleman kirja (Suuri Kurpitsa, 2025)

Seriealbumet, som skrivits av Johanna Vehkoo och illustrerats av Emmi Nieminen, handlar om att förlora en förälder precis innan nedkomsten av det första barnet – i en livssituation där man redan som det är funderar mycket på barndomens erfarenheter. En vacker berättelse som för fram såväl föräldraskapets felsteg som det förunderliga i att få barn.

Johanna Vehkoon kirjoittama ja Emmi Niemisen piirtämä sarjakuva kertoo vanhemman menettämisestä juuri ennen esikoislapsen syntymää – elämäntilanteessa, jossa lapsuuden kokemusten pohtiminen tulee muutenkin ajankohtaiseksi. Kaunis tarina, joka tuo esille niin vanhemmuuden virheaskeleita kuin lapsen saamisen ihmeellisyyden.

Eeva Östberg

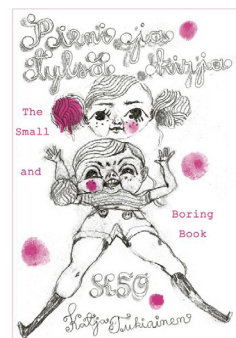

Sebastian Sotavalta: Pari juttua isyydestä (Sotavalta, 2025)

Vardagliga betraktelser ur livet som nybliven pappa i en queer familj. Ett viktigt perspektiv som lyfts fram på ett självklart sätt.

Arkisia havaintoja elämästä vastikään isäksi tulleena queer-perheessä. Tärkeä näkökulma, joka esitetään luontevalla ja itsestään selvältä tuntuvalta tavalla.

Emil Johansson

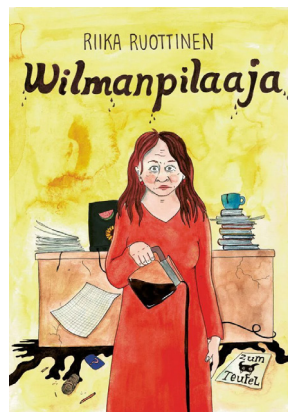

Katja Tukiainen: Pieni ja tylsä kirja (Rosebud, 2025)

Korta serier om att komma in i medelåldern som kvinna. Den skissartade stilen är uppfriskande mänsklig och kan inspirera till eget skapande.

Lyhyitä sarjakuvia naisen siirtymisestä keski-ikään. Luonnosmainen tyyli on virkistävän inhimillinen ja voi inspiroida myös omaan luovaan tekemiseen.

Emil Johansson

Riika Ruottinen: Wilmanpilaaja (Zum Teufel, 2025)

Serierealism om livet som lärare i grundskolan med allt vad det kan innebära i dagens Finland. Givande för den som vill få inblick i skolsystemets vardag bortom Pisa-resultaten.

Sarjakuvarealismia peruskoulun opettajuudesta nyky-Suomessa. Antoisaa luettavaa sille, joka haluaa saada käsityksen koulumaailman arjesta PISA-tulosten tuolla puolen.

Emil Johansson

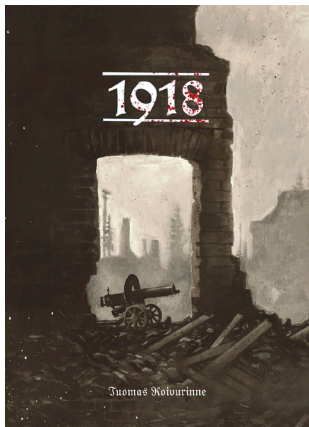

**Timo Mäkelä: Eugen ja Sigrid
(Suuri Kurpitsa, 2025)**

Eugen Schauman blev en del av historien efter att ha skjutit Finlands generalguvernör Bobrikov och sig själv 1904. Handlingen var ett politiskt ställningstagande mot russifieringspolitiken. I Mäkeläs seriealbum får Eugens syster Sigrid komma till tals. Hon blir konstnär och kritiker och berättar syskonens historia i ett tilltalande seriealbum som rekommenderas alla vänner av finsk historia och konst.

Eugen Schauman on jäänyt historiaan ammuttuaan Suomen kenraalikuvernööri Bobrikovin ja itsensä 1904. Teko oli poliittinen kannanotto venäläistämispoliitikkaa vastaan. Mäkelän sarjakuvassa ääneen pääsee Eugenin sisko Sigrid, josta tulee taiteilija ja kriitikko. Hän kertoo sisarusten tarinan viehättävässä sarjakuvassa, jota voi suositella kaikille Suomen historian ja taiteen ystäville.

Eeva Östberg

**Tuomas Koivurinne: 1918 (Lempo Kustannus,
2026)**

Tio svartvita serier om olika människöden under finska inbördeskriget. Boken innehåller även kartor, källhänvisningar och fakta om kriget.

Kymmenen mustavalkoista sarjakuvaa eri ihmiskohdaloista Suomen sisällissodan aikana. Kirja sisältää myös karttoja, lähdeviitteitä ja tietoa sodasta.

Emil Johansson

Essäer och essäromaner / Esseet ja esseeromaanit

Vesa Rantama: Runominän vuosi (Siltala, 2026)

Författarens debutverk introducerar läsaren på ett åskådligt och dagboksaktigt sätt i lyrikens värld. Utgångspunkten för varje essä är en dikt, och genom den ger Rantama en bredare blick på lyrik, samhälle och sin tankevärld. Boken närmar sig lyriken genom i synnerhet läsarens perspektiv.

Tekijänsä esikoisteos perehdyttää lukijan helppotajuisesti ja päiväkirjatyylisesti runouden maailmaan. Jokaisessa esseessä lähtökohtana on aina yksi runo, jonka kautta Rantama avaa laajemman katseen runouteen, yhteiskuntaan ja ajattelumaailmaansa. Kirja lähestyy runoutta erityisesti lukijan näkökulmasta.

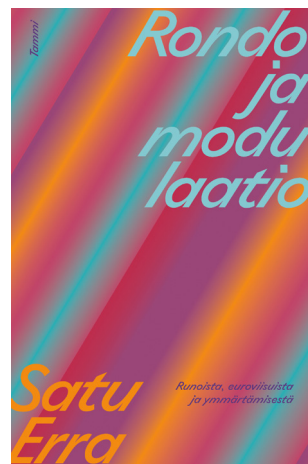
Outi Oja

Tiina Rajamäki: Koulu (Teos, 2026)

Skolan är dagens samhälle i miniatyrformat. Den här boken använder sig av skolan som byggnad och testmiljö för olika ideologier samt läraryrket för att resonera kring hur samhället har förändrats sedan millennieskiftet. Boken är fragmentarisk och mångstämmig med en utmattad lärare i centrum. Rekommenderas alla som är intresserade av samhällliga ämnen och utbildningspolitik.

Koulu on nyky-yhteiskunta pienoiskoossa. Tämä kirja hyödyntää koulua rakennuksena ja ideologioiden kokeilunäyttämönä sekä opettajaa ammattina sen pohtimisessa, miten yhteiskunta on viime vuosituhanelta muuttunut. Kirja on fragmentaarinen ja moniääninen, keskiössä on erään opettajan uupu-

mus. Suosittelen kaikille yhteiskunnallisista asioista ja koulutuspolitiikasta kiinnostuneille.

Pilvi Mattila Sundberg

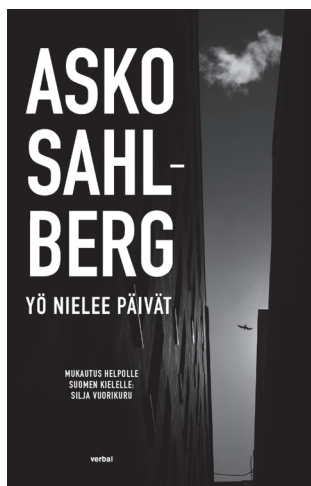
Satu Erra: Rondo ja modulaatio. Runoista, euroviisuista ja ymmärtämisestä (Tammi, 2026)

Erra skriver om Eurovision Song Contest och om att förstå låtarna; om att läsa och förstå poesi; om att förstå och göra sig förstådd när man flyttar utomlands. Hon berättar om familjens flytt till först Tyskland och sedan Schweiz, och om hur Eurovision skapar kontakt mellan de olika länderna. Det är okej att vara förbryllad när det gäller Eurovision. Man måste inte förstå allt för att kunna njuta.

Erra kirjoittaa Euroviisuista ja biisien ymmärtämisestä; runouden lukemisesta ja ymmärtämisestä; ymmärtämisestä ja ymmärretyksi tulemisesta muuttaessa ulkomaille. Hän kertoo perheen muutosta ensin Saksaan ja myöhemmin Sveitsiin, ja siitä kuinka Euroviisut luovat yhteyden eri maiden välille. Runoudessa ja Euroviisuissa saa olla hämillään, kaikkea ei tarvitse ymmärtää voidakseen nauttia siitä.

Marjut Hökfelt

Lättlästa böcker / Selkokirjat

Asko Sahlberg: Yö nielee päivät, bearbetad till lättare finska/ helpolle suomen kielelle mukauttanut Silja Vuorikuru (Verbal, 2026)

”Jakobsson var en man som fann den djupaste skuggan på varje plats.” En egensinnig grov karl som med svart humor betraktar sverigefinnarnas liv i Göteborg under 30 år. På deras stamställen finner han kompanjoner till sina skumma affärer och blir förmögen men många får sätta livet till. Efter två brutna äktenskap och en kraschad ekonomi ser han sig själv som emigrant i sitt eget liv.

”Jakobsson oli mies, joka löysi jokaisesta paikasta syvimmän varjon.” Ronski oman tiensä kulkija seuraa ruotsinsuomalaisten elämää Göteborgissa kolmenkymmenen vuoden ajan. Mustalla huumorilla suomalaisten kantakapakoista löytyy kumppaneita hämäriin puuhiin. Kovin ottein omaisuutta karttuu mutta moni menettää henkensä. Kahden avioliiton kariuduttua Jakobsson toteaa olevansa siirtolainen omassa itsessään.

Liisa Paavilainen

Katri Savola & Johanna Veistinen: Saunahetkiä. Suomalaisia saunahetkiä (Oppian, 2026)

I den här berättelsesamlingen badar finländare bastu hemma, i stugan, hos en vän och i en tältbastu. Personerna och miljön varierar, men gemensamt för berättelserna är att bastun samlar människor för att fundera över livets stora frågor.

Kokoelman tarinoissa suomalaiset saunovat kotona, mökillä, ystävän luona ja telttasaunassa. Henkilöhahmot ja ympäristöt vaihtuvat, mutta yhteistä tarinoille on se, että sauna kokoaa ihmiset yhteen pohtimaan elämän suuria kysymyksiä.

Eeva Östberg

Marko Hautala: Kuokkamummo, selkomukauttaja Sanna-Leena Knuuttila (Haamu kustannus, 2025)

I förorten Suvikylä har ungdomarna i årtal berättat legenden om gumman med flåhackan som dödar barn. I den här boken finns en berättelse från 1980-talet och en från 2000-talet, gemensamt för dem är en flicka som heter Maisa. Vad är sant och vad är inbillning? Rekommenderas vänner av kittlande skräckberättelser.

Suvikylän lähiössä nuoret ovat kertoneet vuosikausia lapsia tappavan kuokkamummon legendaa. Tässä kirjassa on yksi tarina 1980-luvulta ja toinen 2000-luvulta, ja niitä yhdistää Maisa-niminen tyttö. Mikä on totta ja mikä mielikuvitusta? Suosittelem kutittelevan kauhun ystäville.

Pilvi Mattila Sundberg

Sverigefinsk litteratur / Ruotsinsuomalainen kirjallisuus

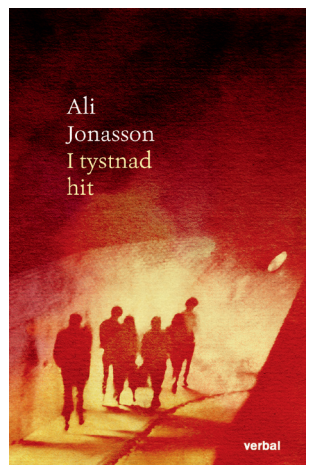

Sanna Laakso: Jag börjar sakta förlora min sisu (Sol förlag, 2026)

Boken består av den sverigefinska konstnärens dagboksanteckningar under den sista tiden med farmor och farfar. Hon är deras enda finskspråkiga barnbarn och boken är ett slags sorgearbete. Av anteckningarna bildas en berättelse där det finska språket, finsk kultur och arv har en nyckelroll. Boken är Laakso's debutverk.

Kirja koostuu ruotsinsuomalaisen taiteilijan päiväkirja-merkinnöistä viimeisestä ajasta mummin ja ukin kanssa. Hän on heidän ainoa suomenkielinen lapsenlapsensa, ja kirja on eräänlainen surutyö. Merkinnöistä muodostuu tarina, jossa suomen kieli, kulttuuri ja perintö ovat avainasemassa. Kirja on Laakson esikoisteos.

Marjut Hökfelt

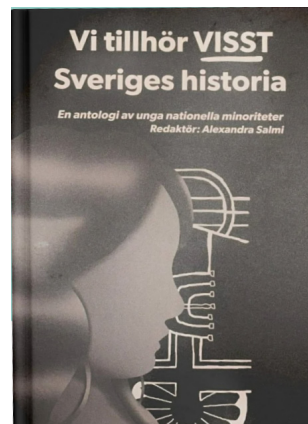

Ali Jonasson: I tystnad hit (Verbal, 2026)

I dikterna finns Alis och hans mammas berättelse invävd, välbekant från boken Finnkampen. I dem skildras mammas kropp, utsliten av arbetet, ett förlorat språk, främlingsfientlighet, minnen ur det förflutna. Korta och innerliga dikter som är fulla av känsla.

Runoihin on punottu Alin ja hänen äitinsä tarina, joka on tuttu jo Finnkampen-teoksesta. Niissä kuvaillaan äidin työn kuluttamaa vartaloa, menetettyä kieltä, muukalaisvihaa, muistoja menneisyydestä. Lyhyitä ja herkkiä runoja, jotka ovat täynnä tunnetta.

Marjut Hökfelt

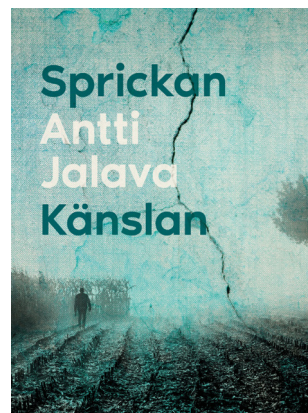

Vi tillhör VISST Sveriges historia. En antologi av unga nationella minoriteter, red./toim. Alexandra Salmi (Sverigefinska ungdomsförbundet, 2026)

Sverigefinska ungdomsförbundets antologi samlar sverigefinska ungdomars erfarenheter av en sverigefinsk identitet. Med finns också unga som representerar andra nationella minoriteter. Jag rekommenderar boken till exempel för lärare som vill få elever att reflektera över sin egen identitet.

Ruotsinsuomalaisten nuorten liiton antologia kokoa ruotsinsuomalaisten nuorten kokemuksia ruotsinsuomalaisesta identiteetin tiimoilta. Mukana on myös muita kansallisia vähemmistöjä edustavia nuoria. Suosittelen teosta esimerkiksi opettajille, jotka haluavat saada oppilaat miettimään omaa ruotsinsuomalaista identiteettiään.

Pilvi Mattila Sundberg

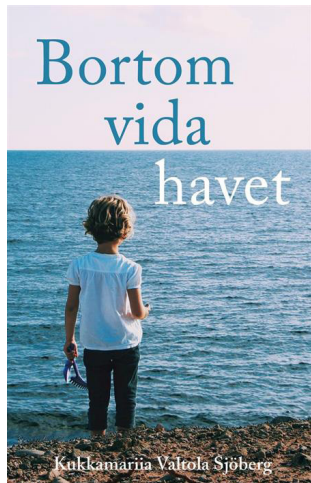
Antti Jalava: Sprickan & Känslan (Verbal, 2026)

Två sverigefinska litterära klassiker kommer ut som nyutgåva i samma volym. Jalava är en skarp skildrare av identitet och sökandet efter barndomens språk. Böckerna låter läsaren besöka närhistorien: i Sprickan Stockholms finska församlings sommarställe på Värmdö, och i Känslan Helsingfors under den finska markens tid. Även språket i böckerna tvingar in en i det förflutna, vissa ordval går en nutida läsare på nerverna.

Ruotsinsuomalaisen kirjallisuuden klassikot yksiin kansiin koottuna uusintapainoksena. Jalava on tarkka

identiteetin ja lapsuuden kielen etsinnän kuvaaja. Kirjojen kautta lukija pääsee visiitille lähimenneisyyteen – Sprickan-romaanissa Tukholman suomalaisen seurakunnan kesäpaikkaan Värmdössä ja Känslan-romaanissa marka-ajan Helsinkiin. Myös kirjojen kieli pakottaa menneisyyteen, osa sanavalinnoista tuskastuttaa nykylukijaa.

Eeva Östberg

Kukkamariia Valtola Sjöberg: Bortom vida havet (Isaberg bokförlag, 2026)

Blomflickans autofiktiva historia. En gripande sve- rigefinsk berättelse om ett barns identitet, språk, längtan till att ingå i en gemenskap, vardagens glädjeämnen och motgångar, släktskap, öden och i synnerhet fattigdom. Om 1970- och 1980-talets Södertälje, klassamhället, semesterresorna till farmor i Finland, och om föräldrarna som gjorde allt de kunde för familjens bästa. Rekommenderas varmt alla. Författaren skriver som bäst på en uppföljare som handlar om Blomflickans väg in i vuxenlivet.

Kukkatytön autofiktio. Teos on liikuttava ruotsin-suomalainen tarina lapsen identiteetistä, kielistä, kaipuusta kuulua joukkoon, arjen iloista ja vastoinkäymisistä, sukulaisuudesta, kohtalosta ja etenkin köyhyydestä. 1970- ja 80-luvun Södertäljestä, luokkayhteiskunnasta, kesälomamatkoista isoäidin luo Suomeen ja vanhemmista, jotka tekivät kaiken voitavansa perheensä hyväksi. Iso lukusuositus aivan kaikille. Kirjailija työstää tälle jatkoa, jossa kerrotaan Kukkatytön matkasta aikuiseksi.

Mari Forsberg

Tuomo K. Rouhiainen: Kesän viimeinen keikka (Momentum, 2025)

Rouhiainens framställning är en färggrann och frispråkig skildring av de mänskliga relationerna mellan ungdomarna i en musikgrupp. Gruppen består av både motsättningar och lugn och avslappnad samvaro. Skildringen är en dokumentäraktigt berättelse om musikernas liv tillsammans i sin egen lilla gemenskap. Sakta rör man sig framåt mot målet, det vill säga gruppens spelningar på sommarfestivalerna, där handlingen äntligen tar fart.

Rouhiaisens kerronta on värikästä ja ronskia ihmissuhteiden kuvausta nuorten musiikkiyhtyeen jäsenen välillä. Yhtyeen sisällä on niin jännitteitä kuin rauhallista ja rentoa yhdessäoloa. Tarina on dokumentin kaltainen kertomus muusikkojen elämästä omana pienenä yhteisönään. Hitaasti edetään kohti päämäärää eli esiintymistä kesäfestivaaleilla, jossa juonen tapahtumat viimeinkin saavat vauhtia.

Henry Saarinen

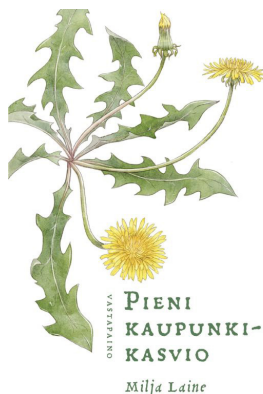
Repo & Rätty: Keijureaktio (Momentum, 2026)

Andra delen i bokserien riktad till vuxna hästentusiaster fortsätter att kombinera internationell tävlingsridning med den expressiva realismens urgamla mystik och romantik. Boken är mer lättläst än första delen, eftersom personerna och platserna redan är bekanta.

Aikuisille hevosharrastajille suunnatun kirjasarjan toinen osa jatkaa kansainvälisen kilparatsastuksen yhdistämistä inhorealismiin ikaikaiseen mystiikkaan ja romantiikkaan. Keijureaktio on ensimmäistä osaa helppolukuisempi kun henkilöt ja paikat ovat jo käyneet tutuiksi.

Mari Forsberg

Bokrådets favoriter / Kirjaraadin suosikit

Milja Laine: Pieni kaupunkikasvio (Vastapaino, 2026)

Ekologen och bildkonstnären Laine har skrivit ett litet men innehållsrikt inlägg om människans förhållande till naturen i en allt mer urbaniserad värld. När den vardagliga kontakten med naturen på landsbygden minskar, försvagas också naturens vokabulär och förmågan att känna igen växter. Detta kan i sin tur leda till att vi knappt ens lägger märke till växterna och inte förstår deras livsviktiga roll för allt liv. Laine uppmanar oss att iaktta växter och blommor i vår närmiljö, även i staden, och att återknyta vår relation till dem. Boken avslutas med ett av Laine illustrerat herbarium där de vanligaste vilda blommorna i vårt land presenteras.

Ekologi ja kuvataiteilija Laineen pieni mutta tiiviis puheenvuoro ihmisen luontosuhteesta kaupungistuvassa maailmassa. Kun arkipäivän kosketus luontoon vähenee, kuihtuu myös luontosanasto ja kasvien tunnistaminen. Laine kehottaa tarkkailemaan kasveja ja kukkia ja solmimaan uudestaan suhteemme niihin. Hän tarjoaa lukuisia esimerkkejä siitä, miten yksilöt ja yhteisöt voivat edesauttaa kasvien ja kukkien huomioonottoa kaupunkisuunnittelussa ja urbaanissa elämässä. Kirja päättyy Laineen kuvittamaan kasvioon, jossa esitellään maamme tavallisimmat villit kukat.

Kati Eräpuu

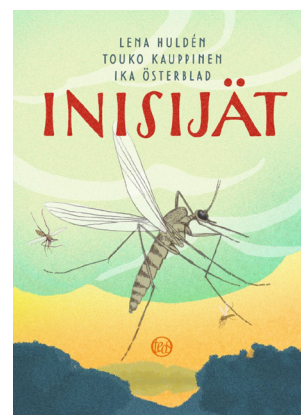

Suvi Auvinen: Maailman viimeinen eläin. Karhukaisista, toivosta ja pienuuden voimasta (Gummerus, 2026)

Författarens intresse för de mikroskopiskt små trögkryporna leder henne in på en resa runt jorden. Hon skriver på ett fängslande sätt om ett mänskligt intresse som växer till en skildring av förhållandet mellan människa och natur, människans plats i världen och hur kunskap är uppbyggd.

Kirjoittajan kiinnostus mikroskooppisen pieniin eläimiin, karhukaisiin, johtaa hänet matkalle ympäri maailmaa. Vangitsevasti kirjoitettu inhimillisen kiinnostuksen kuvaus laajenee kuvaukseksi ihmisen ja luonnon suhteesta, ihmisen paikasta maailmassa ja tiedon rakentumisesta.

Pilvi Mattila Sundberg

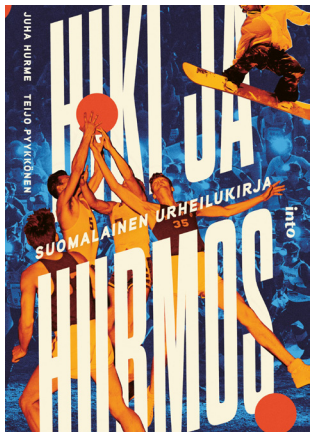
Lena Huldén, Touko Kauppinen & Ika Österblad: Inisijät (Teos, 2026)

Den här fackboken ska man ta sig an fördomsfritt, eftersom den överraskar läsaren positivt genom bland annat sin åskådlighet och sina fantastiska illustrationer. Författarna har samlat saklig information om olika myggarter, historiska fakta om myggor och de senaste forskningsrönen. Som läsare kan man bara förundra sig över hur det går att skriva så intressant om ett så trist ämne som myggor. Efter att ha läst boken vet man allt som är värt att veta om

myggor, bland annat hur viktigt det är att bekämpa dem på rätt sätt. Rekommenderas varmt!

Tähän tietokirjaan kannattaa tarttua ennakkolui-
lottomasti, koska se yllättää lukijan hyvällä tavalla
muun muassa selkeälukuisuudellaan ja upealla
kuvituksellaan. Tekijät ovat koonneet asiallista
tietoa eri hyttyslajeista, historiallista faktaa hytty-
sistä ja vielä uusinta tutkimustietoa. Lukijana
täytyy vain ihailla ihmetellä, kuinka niinkin
mukamas tylsästä aiheesta kuin hyttysistä voi
kirjoittaa näin mielenkiintoisesti. Kirjan luettuaan
tietää hyttysistä kaiken olennaisen, muun muassa
sen, kuinka tärkeää niiden oikeaoppinen torjumi-
nen on. Lämmin suositus!

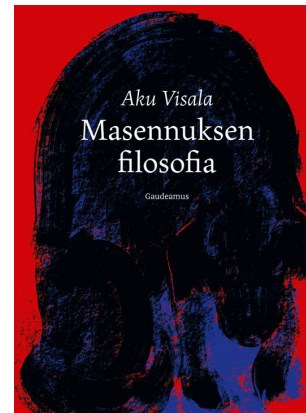
Eija-Liisa Knuutinen

**Juha Hurme & Teijo Pyykkönen: Hiki ja hurmos.
Suomalainen urheilukirja (Into, 2026)**

En underhållande bok om idrott som informerar om
den finska idrottshistoriens bakgrund, den inrikes-
politiska tudelningen ända till sporten och den
onödiga damidrotten (männen på läktaren gick
till korvkiosken medan damerna idrottade). Det
famösa dopingrabaldret har inte heller utelämnats.
Boken innehåller varken statistik eller toppidrotts-
namn i övermått.

Att knyta samman kultur och idrott redan på de
första sidorna väckte – för att citera min favorit-
författare Pentti Haanpää – genast ett glädjerus
och en ”lidnersk knäpp” hos mig. Med dessa ord
beskriver Haanpää den glädje som idrotten ger
upphov till. Som trogen bänkidrottare rekomen-
derar jag måttfullt idrottande och den här boken;
får den inte svetten att yra så åtminstone lyckan
att pyra.

**Aku Visala: Masennuksen filosofia
(Gaudeamus, 2026)**

Boken utforskar i enlighet med sitt namn depression
som företeelse, hur den har definierats och behand-
lats under olika tidsperioder. Texten är ledig, lättläst
och lättbegriplig med flera aha-upplevelser. Självt
tyckte jag mest om hur melankolin förr var en del av
det normala livet, och att man kunde förhålla sig till
den och leva med den.

Nimensä mukaisesti kirjassa tutkitaan filosofian
kautta masennusta ilmiönä: miten se on eri aika-
kausilla määritelty ja miten sitä on hoidettu.
Sujuvaa, helppolukuista ja helposti ymmär-
rettävää tekstiä. Monia aha-elämyksiä, itse pidin
etenkin siitä, miten melankolia ennen oli osa
normaalaa elämää, johon osattiin suhtautua ja sen
kanssa osattiin elää.

Mari Forsberg

Reijo Laatikainen: Parasta ruokaa aivoille. Ravinto muistisairauksien ehkäisijänä (Kirjapaja, 2025)

Nuförtiden vet vi att kosten har en stark koppling till demenssjukdomar. Boken beskriver hur demenssjukdomar utvecklas och hur valet av rätt kost påverkar minnet. Läsaren får praktiska tips och råd för att stärka hjärnans funktion och på så vis förebygga demens. Det förbättrar samtidigt den allmänna hälsan och motverkar flera andra kroniska sjukdomar. Boken rekommenderas varmt.

Nykyään tiedetään ravinnolla olevan suuri yhteys muistisairauksiin. Laatikaisen kirjassa kerrotaan, kuinka muistisairaudet kehittyvät ja miten oikeat ruokavalinnat vaikuttavat muistiin. Lukijalle annetaan käytännön neuvoja ja ohjeita, joilla vahvistetaan aivojen toimintaa ja siten ehkäistään muistisairauksia. Samalla lisätään yleistä hyvinvointia ja torjutaan myös monia muita kroonisia sairauksia. Lämmin suositus tälle teokselle.

Eija-Liisa Knuutinen

Timo Airaksinen: Hyvä kuolema. Opas eläville (Warelia, 2026)

Boken, med titeln ”En bra död”, kan rekommenderas alla, liksom även ett bra sätt att dö. Boken är i enlighet med underrubriken en guide för levande, och det är den sannerligen genom att erbjuda saker att fundera och grunna på sida efter sida.

Kirjaa voi suositella kaikille, kuten tietysti hyvää kuolemaakin. Alaotsikkonsa mukaisesti tämä kirja on opas eläville ja sitä se todella on tarjoten pohdittavaa ja tuumittavaa sivu toisensa jälkeen.

Ari Setälä

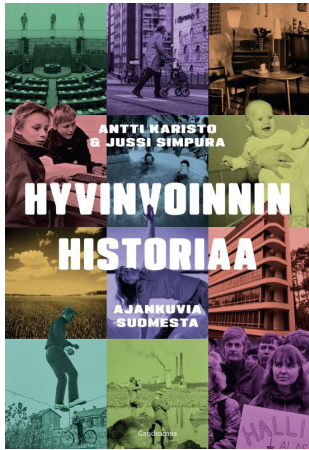
Hannele Törrönen: Unohdetut äpäret. Aviottomien lasten elämästä (Siltala, 2026)

En gripande skildring av människor födda utanför äktenskapet. Deras individuella öden och levnadsvillkor belyses ur historiskt, litterärt och rättsligt perspektiv. Författaren bidrar med egna erfarenheter: av barnavårdsinspektörens besök fyra gånger om året som utgör ett hot i det trygga barndomshemmet men också om sitt komplicerade förhållande till fadern. Som traumapsykoterapeut analyserar hon berättelser ur Finska Litteratursällskapets skriftsamling, som skrivits av oäkta barn födda mellan 1930 och 1990. Faderlösheten och den skam som följde med den har lämnat spår hos hundratusentals finländare. Törrönen jämför oäkta barns historia med traumatiserade soldaters öde under fortsättningskriget.

Koskettava selonteko yhteiskunnan syrjäosaisimpiin kuuluneiden lasten kohtaloista tarkastelee tähän asti vaietun kansanosan elinehtoja historiallisesta, kirjallisesta, lainsäädännöllisestä ja yksilöllisestä näkökulmasta. Tietokirjailijan omat kokemukset – kodin turvaa uhkaavat lastenvalvojan tarkastuskäynnit neljä kertaa vuodessa sekä hankala isäsuhde täydentävät kuvaa. Traumapsykoterapeutina hän analysoi monia esimerkitapauksia mm. SKS:n keräämien vuosina 1930–1990 syntyneiden aviottomien lasten kirjoitusten perusteella.

Äpärien historiasta kirjoittamista Törrönen vertaa ”tärähtäneiden”, jatkosodan aikana traumatisoituneiden sotilaiden kohtalon tiedostamiseen. Isätömyys ja sitä seurannut häpeä on jättänyt jälkensä satoihin tuhansiin suomalaisiin.

Liisa Paavilainen

Antti Karisto & Jussi Simpura: Hyvinvoinnin historiaa. Ajankuvia Suomesta (Gaudeamus, 2026)

Det här allmänintressanta verket är gediget skrivet och smart indelat i perioder, kronologiskt efter årtionden. Boken ger läsaren äkta insikter när det gäller företeelser kring och utvecklingen av det finska folkets välbefinnande under självständigheten. Det jordnära greppet gör texten åskådlig och engagerande för alla läsare. Välbefinnande, även psykiskt sådant, är en fråga för alla och ständigt aktuellt som tema.

Tämä yleiskiinnostava teos on asiantuntevasti kirjoitettu ja nokkelasti jaksotettu kronologisesti vuosikymmenittäin. Kirja antaa lukijalleen aitoa oivaltamisen tuntemuksia Suomen kansan hyvinvoinnin kehityksestä ja ilmiöistä itsenäisyytemme aikana. Maanläheinen ote tekee tekstistä selkeän ja mukaansatempaavan kaikille lukijoille. Hyvinvointi, myös henkinen, on meidän kaikkien asia ja teemana aina ajankohtainen.

Henry Saarinen

Maria Lähteenmäki: Arktisen kansan jäljillä. Muutos ja jatkuvuus Keski-Lapin metsäsaamelaiskylissä 1700-luvulta 1900-luvulle (Siltala, 2026)

Boken handlar om förtrycket av ursprungsbefolkningen i Sodankyläs närområde under stormaktstidens Sverige, och skildrar hur finska Lapland i Sverige sågs som ett land av trollpackor och djävlar som använde trummor för sina trollkonster. Författaren avslöjar hur man genom kung Gustav Vasas kolonialistiska enhetlighetspolitik med hårda grepp ville omvända skogssamerna till luthersk kristendom, vilket lämnade långvariga trauman hos befolkningen i området. Verket innehåller ny forskningsinformation och många intressanta skildringar av skogssamernas liv och kultur.

Kirja kertoo Sodankylän lähialueen alkuperäisväestöstä Suur-Ruotsin vallan ajan sorron alla ja kuvailee, kuinka Ruotsissa Suomen Lappia pidettiin rumpuja taikakeinoinhinsa käyttävien noitien ja pirujen maana. Tekijä paljastaa, miten kuningas Kustaa Vaasan ajamalla kolonialistisella yhdenmukaistamispolitiikalla metsäsaamelaiset haluttiin käännättää kovin ottein luterilaiseen kristinuskoon, mikä jätti pitkäaikaisia traumoja alueen väestölle. Teos sisältää uutta tutkittua tietoa ja paljon mielenkiintoisia kuvauksia metsäsaamelaisten elämästä ja kulttuurista.

Henry Saarinen

Ville Jalovaara: Ilmarinen 1941. Operaatio Nordwind ja Suomi (SKS, 2026)

Historieforskaren Ville Jalovaara har rotat noggrant i arkiven för att skildra pansarskeppet Ilmarinens undergång. Ilmarinen körde på en mina i Utös vatten i september 1941 och sjönk. 271 medlemmar av besättningen drunknade och 128 räddades. I svenska medier berättade man om Ilmarinens undergång redan efter en vecka, men i Finland teg man om haveriet fram till hösten 1945 på order av marskalk Mannerheim.

Historiantutkija Ville Jalovaara on penkonut tarkkaan arkistoja kuvatessaan panssarilaiva Ilmarisen tuhoutumisen. Ilmarinen ajoi miinaan Utön vesillä syyskuussa 1941 ja upposi. 271 miehistön jäsentä hukkui, 128 pelastui. Ruotsin lehdissä ja tiedotusvälineissä Ilmarisen tuhoutumisesta kerrottiin jo viikon päästä, mutta Suomessa Ilmarisen tuhosta vaiettiin aina syksyyn 1945 saakka marsalkka Mannerheimin käskystä.

Ari Setälä

Aktuella biografier / Ajankohtaisia elämäkertoja

Minna Maijala: Helvi Hämäläinen. Kauneudenrakastaja (Otava, 2026)

En kritisk och intim biografi om en mångfacetterad författare som tilldelades Finlandia-priset vid 80 års ålder. Därefter utgavs fem tidigare opublicerade romaner och hennes dagböcker samt en ocensurerad version av Säädyllinen murhenäytelmä. Som utomstående hade hon med sina avslöjanden dragit på sig den bildade överklassens vrede. Hon flyttade ut på landet, men retade upp byborna genom att skriva om verkliga händelser. Det berömda förhållandet med Olavi Paavolainen får nytt ljus genom Helvis aldrig skickade kärleksbrev som offentliggjordes 25 år efter författarens död. Där avslöjas även hennes beundran för den nationalsocialistiska världsbilden, som efter krigen byts till positiv inställning till Sovjetunionen.

Intiimi ja kriittinen elämäkerta monisärmäisestä kirjailijasta, joka sai Finlandia-palkinnon 80-vuotiaana. Sen jälkeen häneltä ilmestyi viisi julkaisematonta romaania, päiväkirjat sekä Säädyllisen murhenäytelmän sensuroimaton versio. Ulkopuolisena tarkkailijana Hämäläinen sai paljastuksillaan sivistyneistön vihat päälleen ja muutti maalle, mutta suututti Härjänojan kyläläiset kirjoitettuaan todellisista tapahtumista. Helvi Hämäläisen myrskyisä suhde kirjailija Olavi Paavolaiseen saa lisävalaistusta Helvin lähettämättömistä rakkauskirjeistä. Samalla 25 vuotta kirjailijan kuoleman jälkeen julkistetusta arkistosta paljastuu kansallissosialistisen maailmankuvan ihailu, joka sotien jälkeen muuttui Neuvostoliitto-myönteisyydeksi.

Liisa Paavilainen

Reetta Hänninen: Taistelujen nainen. Tekla Hultin ja taistelu vapaudesta (Otava, 2026)

Tekla Hultin var en kvinnlig föregångare som universitetsstudent, journalist, statsanställd och riksdagsledamot. Boken belyser Hultins kampfyllda liv och Finlands ödesår på ett intressant sätt. Den lyfter fram en kvinna med passion för politik, men tar också upp sidor som föregångarkvinnor inte alltid förknippas med.

Tekla Hultin oli naisena monissa eri rooleissa edelläkävijä – yliopisto-opiskelijana, toimittajana, valtion viranhaltijana ja kansanedustajana. Kirja valottaa Hultinin taistelujen täyttämää elämää ja Suomen kohtalonvuosia kiinnostavalla tavalla. Kirja esittelee politiikkaan intohimoisesti suhtautuneen naisen, mutta ei nosta häntä jalustalle, vaan tuo esille myös puolia, joita edelläkävijänaisiin ei aina yhdistetä.

Eeva Östberg

Saana Nilsson: Suojeluenkeli. Supolaisen tarina uhkista, uskollisuudesta ja itsensä unohtamisesta (Gummerus, 2026)

Skyddspolisens är en av Finlands mest hemliga arbetsheter. Saana Nilsson, som jobbat där i tjugo år och avancerat från praktikant till chef, ger en intressant inblick i underrättelseverksamhetens så manliga värld.

Suojelupoliisi on Suomen salatuimpia työyhteisöjä. Parikymmentä vuotta Supossa työskennellyt ja arkistoharjoittelijasta päällikkötehtäviin edennyt Nilsson tarjoaa mielenkiintoisen kurkistuksen tiedustelun niin miehiseen maailmaan.

Ari Setälä

Övrig facklitteratur / Muu tietokirjallisuus

Jessica Haapkylä: Itämeri (Into Kustannus, 2026)

Marinbiologen Jessica Haapkylä granskar Östersjöns tillstånd och gör med havsforskningsfartyget Aranda en två veckor lång forskningsexpedition till mättningsplatser där man kartlägger föreningen av Östersjön. Mycket har gjorts för att rädda Östersjön, och ännu mer skulle behöva göras för att bevara vårt närhav åt de kommande generationerna.

Meribiologi Jessica Haapkylä hahmottaa Itämeren tilaa ja tekee merentutkimusalus Arandalla pari-viikkoisen tutkimusmatkan mittauspaikoille, joissa Itämeren saastumista kartoitetaan. Paljon on tehty Itämeren pelastamiseksi, vielä enemmän tulisi tehdä, jotta lähimeremme säilyisi tuleville sukupolville.

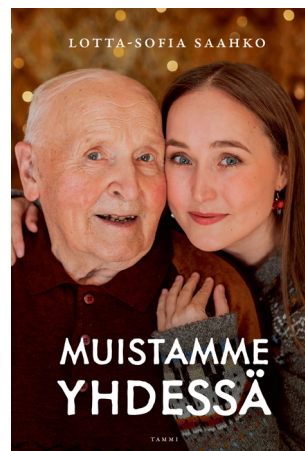
Ari Setälä

Pirkko Soininen: Siellä missä sydän on. Kylässä taiteilijakodeissa (Avain, 2026)

En inkännande bok om vistelser i sju bildkonstnärers, två kulturpersonligheters, en författares samt en musikers museihem runt om i Finland. Under två somrar har författaren dröjt kvar i deras hemmiljöer och fört observationsdagbok. Efter att ha studerat deras livshistorier har hon kommenterat och jämfört sina intryck. De stämningsfulla beskrivningarna lockar läsaren att själv besöka finska museihem med öppet sinne.

Omaehtoainen raportti vierailuista seitsemän kuvataiteilijan, kahden kulttuurivaikuttajan sekä yhden kirjailijan ja muusikon kotimuseoissa ympäri Suomen. Kahtena kesänä elämäkertaromaaneista tunnettu

Lotta-Sofia Saahko: Muistamme yhdessä (Tammi, 2026)

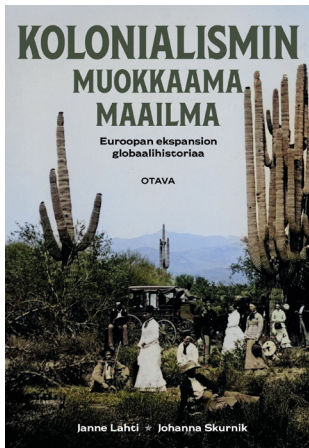
Lotta-Sofia är anhörigvårdare åt sin demenssjuke farfar och berättar i boken om deras vardag. En personlig faktabok, skriven med stor värme och kärlek, om att leva med demens, samt även ärligt om de svåra stunderna. Rekommenderas demenssjuka och deras nära anhöriga.

Lotta-Sofia on muistisairaana pappansa omaishoitaja ja kertoo tässä kirjassa heidän arjestaan. Suurella lämmöllä ja rakkaudella kirjoitettu henkilökohtainen tietokirja muistisairauden kanssa elämisestä, rehellisesti myös vaikeista hetkistä. Suosittelen muistisairaille ja heidän läheisilleen.

Pilvi Mattila Sundberg

Janne Lahti & Johanna Skurnik: Kolonialismin muokkaama maailma. Euroopan ekspansion globaalihistoria (Otava, 2025)

En grundlig redogörelse för europeernas inflytande på världsordningen. Den vita rasens hegemoni kommer till uttryck i kartritningen, den våldsamma kolonisationen, slavhandeln, utnyttjandet av natur-

resurser, den världsbild som förmedlas av missionärerna, informationsförmedlingen, populärkulturen och överföringen av kulturarvet till museer. Ett viktigt och tankeväckande verk.

Perusteellinen selonteko eurooppalaisten vaikutuksesta koko maailmanjärjestykseen. Valkoisen rodun hegemonia ilmenee kartanpiirustuksessa, väkivaltaisessa asuttamisessa, orjakaupoissa, luonnonvarojen hyödyntämisessä, lähetystyöllä välitetyssä maailmankuvassa, tiedonvälityksessä, populaarikulttuurissa sekä kulttuuriperinnön siirtämisessä museoihin. Tärkeä ja ajatuksia herättävä teos.

Liisa Paavilainen

Sirpa Kähkönen & Mari Leppänen: Kirjeitä läsnäolosta (SKS, 2026)

Mejlväxlingen mellan två namnkunniga kvinnor – en författare och en biskop – som använder sina röster väl. En vacker bok till såväl innehåll, språk som layout. Som läsare förväntade jag mig mer avvikande tankar, särskilt om andlighet, och också mer tankar om närva-ro utan religiositet. Det bästa var att följa kvinnornas vänskap, Maris rapporter från lugnet i stugan och Sirpas hänvisningar till en släkthistoria som är bekant ur hennes böcker.

Kahden tunnetun ja ääntään hyvin käyttävän naisen, kirjailijan ja piispan, sähköpostikirjeenvaihtoa toisilleen. Kaunis kirja niin sisällöltään, kieleltään kuin ulkoasu- taankin. Lukijana odotin enemmän eriäviä ajatuksia, etenkin hengellisyydestä. Kaipasin lisää myös läsnäolosta ilman uskonnollisuutta. Parasta oli seurata kehittyvää ystävyyttä, Marin kuulumiset mökin rauhasta ja Sirpan viittaukset kirjoista tuttuun sukuhistoriaan.

Mari Forsberg

Liisa Keltikangas-Järvinen: Itsekkyiden aika. Miten yltiöyksilöllinen kulttuurimme sai meidät voimaan pahoin (WSOY, 2026)

Liisa Keltikangas-Järvinen, professor (emerita) i psykologi och erfaren facklitterär författare, skriver om den nutida självcentrerade livsstilen och om hur skadlig den är. Hon ger exempelvis ungdomar konkreta anvisningar när det gäller sociala medier.

Psykologian professori (emerita) ja kokenut tietokirjailija Liisa Keltikangas-Järvinen kirjoittaa nykyisestä itsekeskeisestä elämäntyylistä ja sen vahingollisuudesta. Hän antaa konkreettisia toimintaohjeita esimerkiksi nuorille somen käytöstä.

Eija-Liisa Knuutinen

Juha Kanerva & Teijo Piilonen: Suomi-Ruotsi maaottelu – 100 vuoden tähtihetket (Read.me, 2025)

Precis som rubriken redan förtäljer har man i boken samlat de allra mest betydande händelserna i friidrottstävlingen mellan Finland och Sverige under hela dess hundraåriga historia. Boken lyfter på nytt fram personliga minnen och påminner läsaren om idrottskändisar som redan fallit i glömska. Ett välskrivet och välredigerat verk som är ett viktigt informationspaket för alla friidrottsvänner.

Kuten otsikkokin jo kertoo, on kirjaan koottu kaikkein merkittävimmät tapahtumat Suomen ja Ruotsin välisestä yleisurheilukilpailusta koko sen satavuotisen historian ajalta. Kirja tuo lukijalle uudelleen esiin omakohtaisia muistoja ja palauttaa mieliin jo unohduksiin painuneita urheilijakuuluisuuksia. Hyvin kirjoitettu ja toimitettu teos, joka on merkittävä tietopaketti jokaiselle yleisurheilun ystävälle.

Henry Saarinen

Hannu Takala: Kirjasalon nousu ja tuho. Inkerinsuomalaisten itsenäistymisyritykset 1919–1920 (Vastapaino, 2026)

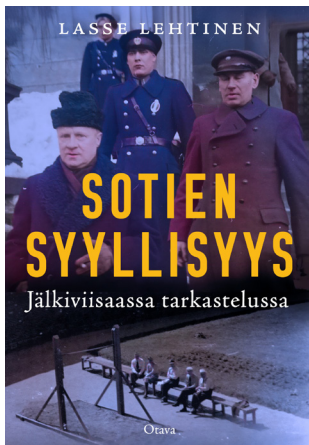
Ingermanland sträckte sig längs Östersjöns sydöstra kust från Narva till Karelska näset. Den finsktalande befolkningen bodde i sina egna byar och förblev enhetlig fram till den ryska revolutionen. I den mest avlägset belägna delen av Norra Ingermanland tog en frikår till vapen mot bolsjevikerna. Bataljonens befälhavare Georg Elvegren är främst känd genom frimärkena från Kirjasalo. Det finns många svar på frågan varför ingermanlänningarna drog det kortaste strået i Tartu-freden. Kirjasalo överlämnades till Sovjetryssland och trupperna marscherade in i Finland den 5 december 1920.

Inkerinmaa ulottui Itämeren kaakkoisrannikolla Narvasta Karjalankannakselle. Vuosisatoja omissa kylissään asunut suomenkielinen yhteisö säilyi eheänä Venäjän vallankumoukseen asti. Pohjois-Inkerin syrjäisimmässä kolkassa bolsevikkeja vastaan taistelleen vapaajoukon komentaja Georg Elvegren muistetaan lähinnä Kirjasalon postimerkeistä. Historioitsija Hannu Takala selvittää, miksi inkeriläiset vetivät lyhyimmän korren Tarton rauhassa. Kirjasalo luovutettiin Neuvosto-Venäjälle ja joukot marssivat Suomeen 5. joulukuuta 1920.

Liisa Paavilainen

Lasse Lehtinen: Sotien syyllisyys. Jälkiviisauden valossa (Otava, 2026)

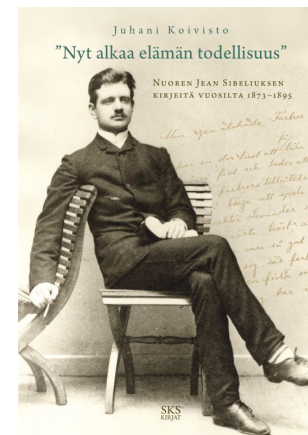
I boken går man snabbt igenom vinter- och fortsättningskriget under åren 1939–1944, för att sedan fokusera på krigens skuld, i synnerhet de skyldiga. Och sådana hittades när Sovjetunionen räknade upp de skyldiga och krävde att de skulle dömas. Väinö

Tanner framträder som en central gestalt, och Lasse Lehtinen går helt upp i att polera bilden av honom.

Kirjassa käydään nopeasti läpi vuosina 1939–1944 käydyt talvi- ja jatkosota, ja keskitytään sitten sotien syyllisyyteen, etenkin syyllisiin. Niitähän löytyi, kun Neuvostoliitto syylliset nimesi ja vaati tuomittavaksi. Keskeiseksi hahmoksi nousee Väinö Tanner, jonka kuvan kiillottamiseen Lehtinen paneutuu täysillä.

Ari Setälä

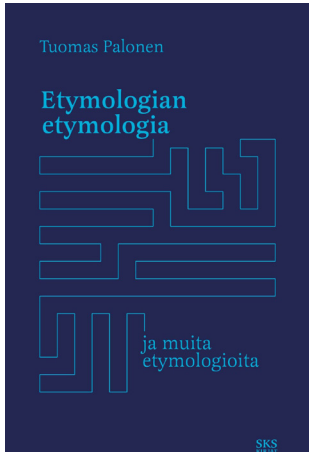

Juhani Koivisto: Nyt alkaa elämän todellisuus. Nuoren Jean Sibeliuksen kirjeitä vuosilta 1873–1895 (SKS, 2026)

”Kära Farmor! Nu har jag lärt mig skriva”, skrev den 7-årige Janne till sin mormor. Den brevsamling som bevaras i Tavastehus visar den unge Sibelius intresse för musik, särskilt i tackbrevet till farbror Pehr för alla noter och strängar till fiolen som han skickat och finansiering av studierna. De till finska översatta breven har kommenterats bland annat utifrån konsertrecensioner, och i slutet av boken återfinns de svenskspråkiga originaltexterna i sin ursprungliga form.

”Kära Farmor! Nu har jag lärt mig skriva” kirjoitti 7-vuotias Janne mummolleen. Hämeenlinnassa säilytetystä kirjekoelmasta välittyy nuoren Sibeliuksen kiinnostus musiikkiin, erityisesti kiitoksissa Pehrsedälle nuottien ja viulunkielien lähettämisestä sekä opintojen rahoittamisesta. Suomennettuja kirjeitä on kommentoitu mm. konserttiarvostelujen perusteella, kirjan lopussa ruotsinkieliset alkutekstit alkuperäisessä muodossaan.

Liisa Paavilainen

Tuomas Palonen: Etymologian etymologia – ja muita etymologioita (SKS, 2025)

Folkloristen Tuomas Palonen fördjupar sig i sin fackbok djupt i ordens dolda historia. Den här fascinerande boken läser man som den bästa roman, fastän beståndsdelarna består av såväl folklore och mytologi som språkhistoria.

Folkloristi Tuomas Palonen paneutuu tietokirjassaan syvälle sanojen piilotettuun historiaan. Tätä kiehtovaa kirjaa lukee kuin parasta romaania, vaikka sen elementteinä on niin folklorea, mytologiaa ja kielihistoriaa.

Eija-Liisa Knuutinen

Unelmatehdas Kulosaarella. Fennada-Filmi Oy:n tarina, red. / toim. Kimmo Laine, Minna Santakari, Juha Seitajärvi, Outi Hupaniittu, Tommi Römpötti, Jaakko Seppälä (SKS, 2026)

Fennada förnyade den finska filmens framtoning från 1950-talet och framåt. Populära blev bland annat bolagets filmer om kommissarie Palmu. Boken presenterar på ett mångsidigt sätt den efterkrigs-tida filmkulturen och produktionen av flera klassikerfilmer. Det finns gott om filmaffischer och foton bakom kulisserna. Rekommenderas alla som är intresserade av finsk filmhistoria!

Fennada uudisti suomalaisen elokuvan ilmettä 1950-luvun alusta lähtien, suuren suosion saivat muun muassa yhtiön komisario Palmu -elokuvat. Kirja esittelee sodanjälkeistä elokuvakulttuuria ja useiden klassikkoelokuvien tekoa monipuolisesti. Kirjassa on runsaasti valokuvia elokuvien kulisseista ja elokuvajulisteita. Suosittelem suomalaisesta elokuvahistoriasta kiinnostuneille!

Eeva Östberg

Anna Huhtala: Kuohuttava kuolemanrangaistus. Veritekoja ja tuomioita Suomessa 1926–1938 (Bazar, 2025)

Under tiden efter inbördeskriget skedde i Finland många mord och dråp. Enbart under 1926 föll 328 personer offer för våldsbrott. Det ledde till att man i det offentliga började kräva att dödsstraffet skulle återinföras även under fredstid. Historikern Anna Huhtala sätter sig in i de här våldsamma åren.

Sisällissodan jälkeisessä Suomessa tehtiin paljon murhia ja tappoja, pelkästään 1926 henkirikoksen uhreina kuoli 328 ihmistä. Tämä johti siihen, että julkisuudessa alettiin vaatia kuolemanrangaistuksen palauttamista myös rauhan aikana. Historioitsija Huhtala paneutuu näihin väkivallan vuosiin.

Ari Setälä

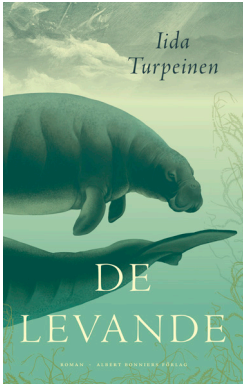
Antti Kujala: Sotarosvojen paratiisi. Neuvostosotilaat ja -poliisit Saksassa 1945–1949 (Docendo, 2026)

Boken belyser de grymheter som Sovjetarméns soldater gjorde sig skyldiga till efter att de erövat Berlin våren 1945. Sovjetsoldaterna våldtog och avrättade civila, plundrade tyska hem och egendomar – allt med tillstånd från statschefen, Josef Stalin. Boken lämpar sig inte som kvällslektyr.

Kirja valottaa raakuuksia, joihin Neuvostoarmeijan sotilaat syyllistyivät vallattuaan keväällä 1945 Berliiniin. He raiskasivat ja teloittivat siviiliväestöä, ryöstelivät ahnaasti saksalaisten koteja ja omaisuutta. Neuvostosotilailla oli valtiojohdon eli Josef Stalinin lupa ryöstää ja raiskata. Kirja ei sovellu iltalukemiseksi.

Ari Setälä

Översättningar från finska till svenska / Käännökset suomesta ruotsiksi

Iida Turpeinen: De levande (Albert Bonniers förlag, 2026), övers./käännös Janina Orlov

Pajtim Statovci: Kon föder på natten
(Förlaget M, 2026), övers./käännös Ulrika Enckell

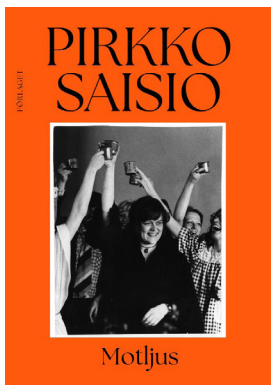
Anni Kytömäki: Sången om Mirabilis
(Norstedts, 2026), övers./käännös Marjut Hökfelt

Pirkko Saisio: Motljus
(Förlaget M, 2026), övers./käännös Henrika Ringbom

Kirsi Vainio-Korhonen & Mikael Korhonen: Förfalskaren Grandells liv och lögner
(Appell förlag & SLS, 2026)
övers./käännös Elisabeth Stubb

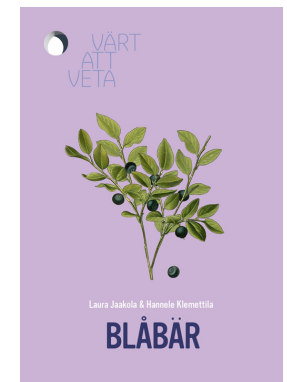
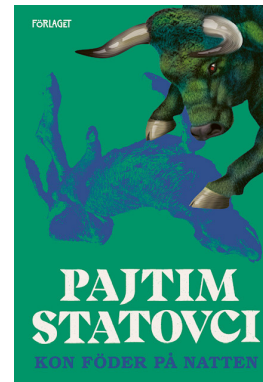
Laura Jaakola & Hannele Klemettilä: Blåbär
(Appell förlag och SLS, 2026)
övers./käännös Tatu Lehtilä och Anders Nyman

Kaisu Tuokko: Ensam i Kristinestad
(Förlaget M, 2026), övers./käännös Mattias Huss

Sanna Marin: Med mod att leda
(Bazar Förlag, 2025), övers./käännös Ylva Mörk

Alexander Stubb: Maktens triangel. Om maktbalansen i den nya världsordningen
(Albert Bonniers Förlag, 2026)
övers./käännös Manne Svensson

Kontaktuppgifter

Boklistans böcker kan köpas via nätbokhandel, till exempel adlibris.se. Den finska bokhandeln i Stockholm, kirjakulttuuri.se, har ett bra utbud av sverigefinsk litteratur och säljer även verk som inte säljs annanstans.

Yhteystietoja

Lähes kaikki listan kirjat löytyvät nettikirjakaupoista, esim. adlibris.se. Tukholman suomalaisessa kirjakaupassa, kirjakulttuuri.se, on hyvä valikoima ruotsin-suomalaisista kirjallisuutta, myös teoksia, joita ei ole muualta ostettavissa.